

BÜLTEN 156 ŞUBAT 2005

ICN

KENTSEL POLİTİKA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ KURULUYOR 11

SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİ FAALİYETİNE BAŞLADI 13

İL ÖZEL İDARESİ KANUNU YÜRÜRLÜĞE GİRDİ 14

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞINCA YAPILAN ÇEVRE DÜZENİ PLANI DANIŞMANLIK HİZMET ALIM İHALELERİNİN KAMU İHALE KURUMUNCA İNCELENMESİNİ TALEP ETTİK 15

KONYA, SAKARYA VE ÇANAKKALE ÇEVRE DÜZENİ PLANI DANIŞMANLIK HİZMET ALIM İŞLERİNE İTİRAZ ETTİK 16

7. KIRSAL ALAN PLANLAMASI SEMİNERİ 8 NİSAN TARİHİNDE YAPILACAK 17

ŞUBELERDEN HABERLER

İzmir Şube

FOÇA DAVASINDA İPTAL KARARI VERİLDİ 18

“İZMİR KENT GELİŞİMİ VE DÖNÜŞÜMÜ ATÖLYESİ” TOPLANDI 18

Konya Şube

DÜNYA BİSİKLET GÜNÜNDE PANEL DÜZENLENECEK 19

Ankara Şube

ULAŞIM ZAMMININ GERİ ALINMASI İÇİN 32 BİN İMZA TESLİM ETTİK 20

GÜVENPARK'A İLİŞKİN PROJELER HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜMÜZÜ KAMUOYUNA DUYURDUK 23

ULUS ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR 26

KORUMA BÖLGE KURULUNUN TOPLANTILARINA KATILMA TALEBİNDE BULUNDUK 27

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDEN PAFTA TALEBİMİZE YANIT(!) GELDİ 27

GÜNDEM

PARÇACI YASAL DÜZENLEMELER GERÇEK ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN HAYATA GEÇMESİNİ GÜÇLEŞTİRİYOR

Buğra GÖKÇE - TMMOB Şehir Plancıları Odası II. Başkanı

Son dönemde meslek alanımızı doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren pek çok yasal düzenleme gerçekleştiriliyor. Bunlardan bir kısmı kamuoyunca yeterince tartışılmaksızın çok kısa sürelerde yasalaşmış, yürürlüğe girerken, bir kısmı çok uzun süren tartışmalara karşın yasalaşamıyor. Bu sürecin ve gerçekleştirilen/gerçekleştirilemeyen düzenlemelerin meslek alanımıza ne gibi etkileri olduğunu iyi algılayıp çözümlenmek gerekiyor.

Kent ve kamu yönetimi, planlama, yapı, afet ve imar mevzuatına ilişkin bir çok düzenleme gerçekleştirilirken, bu arayışların karmaşık sorunlarla yüklü meslek alanına ilişkin kapsamlı ve bütüncül çözüm önerileri geliştirdiğine yönelik ciddi endişeler bulunmakta. Belediye, Büyükşehir Belediye, İl Özel İdaresi gibi yasalaşan düzenlemeler ile bir çok yeni kurumsal ve yapısal düzenleme gerçekleştirilirken, bunların birbiriyle bütünlüğe bir dil ve anlayış birliği oluşturduğunu söylemek olası görünmüyor. Ayrıca yasalaşan bu düzenlemelerin, tasarı halindeki Kentsel Dönüşüm ve Gelişim, Toprak ve Mera Kanunları gibi yeni düzenlemelerle de aynı dili konuştuğunu söylemek güç. Bu yasal düzenlemeler çok hızlı bir biçimde hayata geçirilir ve zaman zaman birbiriyle çelişen tutumlar uygulanmaya çalışılırken, tüm bu düzenleme arayışlarının odağına oturması gereken imar ve yapı mevzuatına ilişkin düzenlemelerin ise hayata geçirilmesinde anlaşılması güç bir gecikme, kararsızlık olduğu gözlenmektedir. Bu gecikme bir çok açıdan yasalaşan diğer düzenlemelere göre kamuoyunca olumlu bulunan yeni İmar Kanunu Tasarısının tanımlamaya çalıştığı açıkları da işlevsizleştirilmekte. İmar Kanununa ilişkin yeni açıklım ve düzenleme arayışlarının hayata geçirilmesindeki bu çekingenlik, tasarının İmar ve Yapı olarak ikiye bölünmesi yönündeki önerilerle, yine gerçek mecrası dışındaki tartışmaları beraberinde getiriyor.

Oysa önemli olan, oluşturulması gereken düzenlemenin kaç yasa ile gerçekleştirileceğinden öte, birbiriyle dil ve anlayış birliği sağlamış, geçiş noktaları iyi tanımlanmış ve sistematik bütünlük oluşturmuş, omurga niteliğinde bir İmar ve Yapı mevzuatına ait düzenlemelerin referans kabul edilmesi, ilişkili diğer yasaların İmar mevzuatıyla bağlantı sağlaması gerektiği. Bu gereklilik tamamen unutulmuş görünüyor. Omurga yasa olarak ilişkili diğer tüm yasaları da biçimlendirmesi gereken, Kat Mülkiyeti'nden, Ceza Kanunu'na, Afetler mevzuatından, Yerel Yönetimlere yönelik düzenlemelere kadar, tüm yasalara referans sağlaması kaçınılmaz olan İmar Yasası, bir kenara bırakılıp kentsel dönüşümüne ilişkin yeni-parçacı düzenlemeler gündeme getiriliyor. Üstelik bu parçacı düzenlemeler hızla ve ilgili çevrelerin görüşleri alınmaksızın hükümet tasarısı olarak Meclise sunulurken, Kamuoyunda uzun süredir tartışılan, çeşitli toplantı ve etkinliklerle ilgili tüm çevrelerin görüşüne sunulan, bazı sorunlarına karşın bir çok açıdan olgunluğa ulaştığı yönünde yaygın bir kanı bulunan İmar Kanunu Tasarısı ise, bir türlü hükümet tasarısı haline gelemiyor.

Öte taraftan, yeni İmar Kanunu Tasarısının en çok tartışılan ve önemsenen maddelerinden olan 5. madde ile düzenlenen koordinasyon ve istisnalara ilişkin çözüm arayışları da, bu yeni ve parçacı yasal düzenleme arayışları ile yürürlüğe girilmeden işlevsizleştiriliyor. Böylece, bir yandan kent ve kamu yönetimi ile ilgili düzenlemeler içinde yeni planlama ve yapı mevzuatı arayışlarına referans verilmeksizin, eski tanımlar ve araçlar üzerinden çözümler öneriliyor, diğer yandan birbiriyle de ilişkilendirilmeyen hükümleriyle bu yeni yasalar ve yasa tasarıları, olası ve gerekli yenilik ve açıkları şimdiden ipotek altına alıyor.

Tüm bunlara karşın dünyada stratejik planlama, mekansal strateji planları ve planlamanın kavramsal dönüşümüne ilişkin çok derinlikli ve planlama kuramının duruşunu etkileyen paradigmatik dönüşümler olmakta. Ülkemizde de bu değişim ve dönüşümlerin algılanarak, yeni plan tanım ve kavramları ile farklılaşmış çeşitlenmiş uygulama araçlarının geliştirilmesine, bu kuramsal ve uygulamaya yönelik önerileri kent ve kamu yönetimlerinde hayata geçirebilecek kurumsal ve yasal düzenlemelere gereksinim duyulduğu açık. Bu amaçla bir yandan doğru plan tanım ve uygulamaları ile onunla bütünleşen yapı süreçleri tanımlanmalı, bunları hayata geçirecek organlara ve özellikle yerel yönetimlere gerekli personel ve donanım olanakları da sağlanmalı. Tüm bu arayışlar bağlamında biçimlenen, diğer ilişkili yasaları da biçimlendirebilecek yerleşme, şehirleşme sorunlarına dair bir politika üzerine açılımlar geliştirmeye çalışan ve afet, yapı, kamu ve kent yönetimine yönelik düzenlemeleri de yönlendirebilecek kapsamlı bir düzenlemeler bütününe hayata geçirilmesi gerekli. Tüm yasal düzenlemeler, bu anlayış ve sistematığın bir parçası olduğunda meslek alanına ait sorunların çözümü için başarı sağlanabilmiş olacak. Oysa bu kaçınılmaz gereklilikler gözardı edilerek günübürlük yaşanan sorunlara parçacı çözümler bulma alışkanlığıyla, imar ve yapı mevzuatının temelini belirleyecek yasal düzenleme tamamlanmaksızın, aceleyle ve sadece bir sorunu çözmeye yönelik olarak çıkarılacak yasalar, yepyeni sorun alanları tanımlama tehlikesini de beraberinde getiriyor.

Kent ve kamu yönetimi ile imar ve afet mevzuatlarını etkileyip biçimlendirecek yeni düzenlemelerin eski, sorunlu ve işlemediği ortada olan mevcut İmar Kanunu'na göre yapılıyor olması, bu tehlikenin kentlerimiz ve kamu kaynakları üzerinde yeni baskı ve sorunlar oluşturabileceğini düşündürüyor. Bu durum, yapı ve afetler mevzuatlarıyla ilişkilendirilmiş, yeni eylem, dönüşüm ve afete yönelik risk yönetimine ait ilkeleri benimsemiş, çeşitlenmiş uygulama araçlarıyla zenginleştirilmiş, istisnaları sınırlanmış, koordinasyon mekanizmaları oluşturulmuş, yetki ve sorumluluk alanlarının sınırları çizilmiş, kurumsal ve personele yönelik örgütlenme mekanizmaları biçimlenmiş, toplumun ilgili kesimlerinin katılım ve tartışmasına açılarak geliştirilmiş ve ilgili diğer yasalara da referans verebilecek bir Şehircilik Reformunu gerekli kılmakta.

Bir yerleşme ve kentleşme politikası üzerine, ülkesel ve bölgesel dinamik ve gereklilikler bağlamında, bölge planlama ölçeğinden, mekansal strateji planlama yaklaşımına, kentsel tasarım gerekliliklerinden afet, imar, sigorta, ceza vb. mevzuatlarla güçlü biçimde ilişkilenen bir imar ve yapı denetim sürecine kadar süreç tasarımı, risk yönetimi ve kent ve kamu yararı ilkelerini odağına alan bütünlüklü düzenlemenin hayata geçirilmesi fırsatının kaçırılmaması gerekiyor.

Tüm bu endişeleri duyan ve kamuoyunca tartışılarak geliştirilen yasal düzenleme hazırlıkları yerine, kamuoyunun ve ilgili çevrelerin Meclis gündeminden ya da Resmi Gazete'den öğrendikleri hazırlıkların yasalaştırılması anlayış ve sürecinden vazgeçilmesi gerekmektedir. Odamız, kapsamlı ve bütünlüklü bir Şehircilik Reformuna bundan önce olduğu gibi yine her tür desteği verme kararlığında. Bu kararlığın bir parçası olarak uzun süredir tartışılan İmar Kanunu Tasarısının ilgili diğer yasalarla birlikte geliştirilmeye açık niteliğiyle yasalaştırılması yönünde Odamızca verilen desteğin, tüm kamuoyunca benimsenmesi ve gereksinim duyulan yasal düzenlemelerin, olması gerektiği biçimde gerçekleştirilmesi daha fazla katkı ve çabayı zorunlu kılıyor. Bu nedenle, mevzuata ilişkin sorunların tespiti ve çözüm geliştirme sürecine, tüm meslektaşlarımızın da aktif bir biçimde katılması, katkı, görüş ve önerilerini Odamızla, meslek çevreleriyle paylaşması en büyük dileğimiz.

YENİ İMAR KANUNUNA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİMİZİ PAYLAŞTIK VE TARTIŞMAYA AÇTIK

“Yeni İmar Kanununa Doğru Şehircilik, Planlama ve İmar Üzerine Yeni Yaklaşımlar” konulu Sempozyum 18 Şubat tarihinde yapıldı. Sempozyumun başında, Devlet Bakanı Ali Babacan, Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan, Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş, Ankara Valisi Kemal Önal, Keçiören Belediye Başkanı Turgut Altınok, Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin Sempozyumun başarılı geçmesi dileklerini ileten mesajları okundu.

Sempozyumda yapılan oturumlarda yeni imar yasasına yönelik görüşler en geniş şekilde dile getirildi. 3194 sayılı İmar Kanunu'nun çıktığı koşullar ile bu Kanunun değerlendirmeleri yapılarak, yeni bir kanunun özelliklerinin ne olması gerektiği, neler beklenildiği yönünde görüşler aktarıldı ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca hazırlanan İmar Kanunu Tasarı Taslağı genel olarak tartışıldı.

Taslağın, oluşum süreci aktararak, bütün tarafların görüşlerine katılımcı bir süreçle sunulduğu, sorunlara ve geleceğe yönelik amaçla hazırlandığı, eleştirilerin dikkate alındığı ve başbakanlığa gönderileceği belirtildi. Yeni imar yasasının geç dahi kaldığı, yasanın mevcut dokunun iyileştirilmesi, dönüştürülmesi ve yeni yerleşmeler yaratılması açısından çok boyutlu çözümler getirmesi gerektiği dile getirildi. Genelde eksikliklerine rağmen Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca hazırlanan Taslak, getirdiği stratejik planlama, mikro bölgeleme, sakınım planlama, uygulama araçları, belediyelerin gruplandırılması açılarından olumlu, zengin ve doygun bulundu. Taslağın yetkilerin tek elde toplanmasını toplulaştırılmasını düzenleyen 5. maddesinin çok önemli olduğu, bunun için tarihi bir fırsat yakalandığı buna karşın başka planların da tanımlanması gerektiği üzerinde duruldu. Sempozyumda planlamaya ilişkin deneyimler aktararak, katılıma olanak sağlayan stratejik planlamanın gerçekleştirilmesinin önümüzde bir sorun olarak durduğu belirtildi.

İmar Yasası Kendi Kendini İmha Etmekte

Açılış konuşmalarını TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Erhan Demirdizen ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı yaptı. Erhan Demirdizen konuşmasında; Sempozyumun yapılma gerekçelerine değindi. 3194 sayılı İmar Kanununun 20 nci yılında olduğumuzu ve bu süreci Kanunu tartışarak geçirdiğimizi ve tartışmaların belli bir olgunluğa ulaştığını ifade etti. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı içerisinde, yerel yönetimlerde, meslek odalarında tecrübelerin ve birikimlerin oluştuğunu belirterek bu birikimin üzerine yeni bir imar yasasının bu Sempozyumda tartışılacağı üzerinde durdu.

Demirdizen, yürürlükteki İmar Yasasının istisna maddesi ile kendi yetkilerini özel yasalara devreden bir anlamda kendi kendini ortadan kaldıran bir yasa olduğunu vurguladı. Yasanın önemli özelliklerinden birinin yerel yönetimlere planlama yetkilerini devretmesi olmasına rağmen, zamanla devredilen yetkilerin yerel yönetimler tarafından kullanılmasında ortaya çıkan sorunlar neticesinde soru işaretlerinin oluştuğunu ifade etti. Bunun yanı sıra Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın İmar Yasasının 9. maddesi uyarınca kullandığı yetkiler ile meslek mensupları ile karşı karşıya geldiğini belirterek Bakanlığın yetkilerinin daha iyi tarif edilmesi gerektiğini söyledi.

Yürürlükteki yasaya bakıldığı zaman planlama kısmının zayıf kaldığı ve çok kapsamlı bir planlama yasasına, yeni plan türlerine, yaklaşımlara, kurumsal örgütlenmelere ihtiyaç olduğunu vurguladı. Demirdizen 3194 sayılı Yasanın çıktığı koşullarla bugünün koşullarının farklı olduğunu, kırdan kente göçün yoğun olduğu bir dönemden kentlerdeki mevcut yerleşmiş sorunların çözümüne yönelik bir döneme geçildiğini belirtti. Böyle bir aşamada fiziki plan elde etme biçiminden bir süreç tasarımı tartışmasına doğru evrilmemiz gerektiğini ve stratejik planlama yaklaşımının ön plana çıkmaya başladığını ifade etti. Demirdizen İmar Yasası ile yapacağımız sağlıklılaştırma, iyileştirme çalışmalarının ancak diğer yasalarla birlikte ele alınarak yapılması gerektiğini söyledi. Planlamanın bir fiziki plan, bir imar planı, bir gelişme planı ve yetki sorunu olmasının ötesine geçmesinin gerektiği üzerinde durdu.

Planlamada bundan sonra yapılaşmış alanların dönüştürülmesi, yenileştirilmesi, iyileştirilmesi, afet riskleri nedeniyle yeni yerleşmelere farklı bakan ve kültürel mirası koruyan, geliştiren, sosyal-ekonomik kalkınma içerikli bir bakış açısının olması gerektiğini belirterek sakınım planlama konusunun da giderek önem kazandığını ifade etti. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın 20 yıllık deneyimi ışığında, bundan bir 20 yıl sonra daha bizi taşıyabilecek bir kurumsal yapıya sahip olmadığını ve yeni bir kurumsal yapının, çerçevesinin de tartışılması gerektiğini belirterek sözlerini noktaladı.

Şehirleşme Meselelerinin Çözümünde Teknik Kadroların Örgütlenmesi ve Gelişmesi Önemli

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da çok disiplinli bir alanı içeren bir yasanın tartışıldığını belirterek, 15-16 Nisan 1968 yılında yapılan TMMOB 15. Genel Kurulundan bahsetti ve Genel Kurulun Sonuç Bildirgesini okuyarak, katılımcılarla paylaştı. Bu Genel Kurul şehir plancıları açısından da önemliydi, çünkü Genel Kurulda Şehir ve Bölge Plancıları Odasının kurulması kararı alınmıştı. Bu karar ile ülkenin sanayileşme ve şehirleşme meselelerinin çözümünü sağlayacak temel unsurlardan biri olan teknik kadronun gelişme ve örgütlenmesini başlatması amaçlanmıştı. Soğancı'nın okuduğu Birdirgede özetle; Türkiye'nin gelişmesinin teknik ve bilimsel kadroların gelişmesi ile yakından ilgili olduğu, çeşitli ihtisas alanları arasında en geniş işbirliği sağlanması gerektiği, Türkiye'de teknik hizmetleri Türk teknisyenlerinin yapması gerektiği, bütün ülke genelinde doğal ve kültürel, kamuya ait olan değerlerin tahribatına karşı olduğu, İstanbul şehrinin gelişmesi için planlamanın gerektiği, arsa değer artışlarının birikmiş emeğin ve kamu hizmetlerinin yarattığı bir değer artışı olduğu ve bu değer kamuya döndürülmesinin zorunlu olduğu belirtiliyor. Soğancı TMMOB'in 21 Mayıs 1998'de düzenlediği Demokrasi Kurultay'ından bahsederek, TMMOB'in bu dönemde yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verdi.

BİRİNCİ OTURUM

Yeni Yasal ve Kurumsal Çerçeveyi Tasarlama

Açılış konuşmalarının ardından "Yeni Yasal ve Kurumsal Çerçeveyi Tasarlama" başlıklı ilk oturuma geçildi. Erhan Demirdizen'in yönettiği bu oturumda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürü Hami Yıldırım, İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Şence Türk, Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Başkanı Feral Eke, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu üyesi Feridun Duyguluer, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Öğretim Üyesi Murat Balamir konuşmacı olarak katıldı.

Bakanlığın Web Sayfasında Yayımlanan Taslak Bütün Tarafları Temsil Eden Bir Metin

İlk konuşmacı Hami Yıldırım İmar Kanunu Tasarı Taslağı çalışmalarına 1990'lı yıllarda başladığı, 1994'te ilk somut adımların atıldığı, son yıllarda ise ilgili meslek odaları, kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum örgütleri ile toplantılar ve atölye çalışmaları yapılarak bugünlere geldiğini söyledi. Bakanlığın web sayfasında yayımlanan İmar Kanunu Tasarı Taslağının bütün bu çalışmaların ürünü olduğunu, farklı görüşleri bir araya getiren, genel olarak kurumların, tarafların meramını anlatan bir metin olduğunu belirtti. Metnin kanun tekniğine uygun hale getirilmeye çalışıldığını, önümüzdeki birkaç ay içinde mutlaka Başbakanlığa sunulacağını ifade etti. Bu süreç içinde olabildiğince bütün tarafların görüşlerini almak istediklerini, şu anda görevin Bakanlıkta olabileceğini ancak bütün meslek camiasını, etki alanı itibarı ile bütün ülkeyi ilgilenecek bir husus olduğunu, ortak, kabul edilmiş, benimsenmiş, asgari müştereklerde buluşmuş bir metin çıkması için çaba gösterildiğini, 9-10 aylık sürede çok farklı kurumlardan, kişilerden görüş geldiğini ifade etti.

Yıldırım, Taslağın hazırlanma sürecine değindikten sonra İmar Kanunu revizyonuna götüren sorunlar ile gelecek öngörülerinin neler olduğu açıkladı. Türkiye'yi gelecekte bekleyen şartlara yönelik bir senaryonun olması gerektiğini ifade etti. Öne çıkan sorunlar olarak; yapıların mevcut durumunun ortaya koyduğu sorunlar ile bundan sonra kentleşmenin daha sağlıklı biçimde gerçekleştirilmesi sorunlarından sözetti. Kaçak yapılaşma dışında planlı ama niteliksiz çevreler, doğal kaynak tahribatı, bölgeler arası gelişmişlik farkları, afet riski, kırsal alanların hızla tahrip edildiği sorunlarına değindi. Yıldırım, yetki karmaşasının yol açtığı sorunlara değinerek uygulama araçlarının yetersizliğinden bahsetti. Üst ölçekli planlardan kaynaklanan sorunlara değinerek bugüne kadar bu planların yapılmasında başarısız olduğunu, ölçeklerin farklı olmasına rağmen içerikte fark olmadığını ifade etti.

Yıldırım, ülkemizin %50'sinin hala tarımda istihdam edildiği, bu oranın %10'lara ineceğini bu nedenle kentleşme hızının çok düşmeden devam edeceğini belirterek gelişmelerin gerisinde kalınmaması gerektiği üzerinde durdu. Küreselleşmenin birtakım kararların merkezi yönetim tarafından alınmasını gerekli kıldığını, merkezi ve yerel yönetim yetkilerinin dengeli dağılması gerektiğini, meşru bir kentleşme politikamızın olmadığını, merkezi yönetimin politika belirleme, yönlendirme, denetleme yetkilerini Avrupa'da elinde toplamaya başladığını ifade etti. Planlamanın kendi başına bir faktör olduğu, gelişmeyi hızlandırdığı, onu motive ettiği, yeni imkanlar tanıdığı, yerel kalkınmayı sağlayan bir katalizör olduğunu söyledi. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya başka bir bakanlığın yetkilerini keyfi olarak kullanmaması gerektiğini ancak yerel ölçekte gerçekleştirilemeyecek, organize edilemeyecek projelerin merkezde yapılmasını sağlayacak yetkilerin olması gerektiğini ifade etti. İstisnalar maddesinin ise İmar Kanunu içine girmiş Truva Atı gibi bir şey olduğunu ancak istisnaların sınırlandırılması gerektiğini söyledi. Deprem Şurası sonrası imar kanunu ve yapı kanunu şeklinde iki ayrı kanunun gündeme gelebileceğini ancak taslakta ifade edilen genel prensiplerin muhafaza edildiğini belirtti.

Planlama Sürecinde Halkın Aktif Katılımı Gerekli

İkinci konuşmacı Şence Türk, plan türleri, plan hiyerarşisi ve planlamada yetki olmak üzere üç nokta üzerinde durdu. Bu üç hususun tek bir yasal kaynakla çözümlenemediğini, zaman içinde bir çok yasal kaynağa dağıldığı, zamanla toparlanmaya çalışıldığı ancak bütünsel bir yaklaşım olmadığı ve eksikliklerin bulunduğunu söyledi. 3194 sayılı Kanunun yerel yönetimlere yetki devrini öngördüğünü ancak özel amaçlı planlar ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığın yetkileri nedeniyle yerel yönetimlere tam anlamıyla yetkinin devredilmediğini belirtti. Türk, İmar Kanunu Tasarı Taslağında üç noktada pozitif yaklaşımları olduğunu, özellikle üst ölçekli planların bir sistem haline oturtulmasında önemli çabalar olduğunu ve yaklaşımlar gördüğünü ifade etti.

Türk, halkın planlamaya katılımının önemine değinerek, imza konulan uluslararası anlaşmaların da gereği olduğunu belirtti. Halkın planlamadan dışlanması davaları beraberinde getirdiğini ve iptallerle karşılaştığını ifade etti. Tasarıda özellikle fiziksel planların hazırlanma sürecinde halkın planlamaya aktif olarak katılımının sağlanamadığını belirtti. Plan sürecine ve plan uygulama sürecine halkın dahil edilmesinin planın sürdürülebilirliği açısından önemli olduğunu vurguladı.

Türk, gelişmekte olan ülkelerde kentsel arazi yönetimine ilişkin üç temel sorun tanımlandığını ifade ederek bunların kentsel arazi yönetiminde arzın ihtiyacına cevap verebilecek yeterli sayıda kentsel parsel üretilmemesi ve kentsel parsel üretilmediği gibi alt gelir ve orta gelir grubundaki insanların barınma için arsaya girişinin sağlanamadığı; kenar alanlarda tarımsal alandan kentsel alana doğru sürekli bir geçişin söz konusu olduğu ancak bu geçişin planlı olmadığı ve bu geçişi yönlendirecek araçlarda sıkıntılar olduğu; teknik ve sosyal altyapının sağlanması yani kentsel parsel üretmek yanında altyapılı, servisli kentsel parsel üretmenin gerekli olduğunu ifade etti. Türkiye'nin yılda 13 680 hektar servisli kentsel arsa üretmek zorunda olduğu, bunun konut birimi cinsinden 395 bin konut anlamına geldiğini belirtti. Tarımsal topraktan kentsel toprağa geçiş sürecinin aşamalarının tanımlanmış olmasının mekandaki vergilendirme ve arsa spekülasyonunun giderilmesi açısından önemli olduğunu vurguladı. Türkiye'de arazi ve arsa düzenleme metodunun uygulanması oranının %35 olduğunu, belediyelerin %60'ının ifraz ve tevhid suretiyle imar planı uygulamaya çalıştığını bunun nedenlerinden birinin de kentsel arsa üretiminde tek yapı ölçeğinin esas alınması olduğunu söyledi. Uygulama araçlarının çoklu olması gerektiğini, Tasarının bu açıdan mantıklı olduğu ancak bu araçların bir bütün içerisinde nasıl birbirleriyle entegre edileceğinin üzerinde durulması gerektiğini belirtti.

Türk, sorunların çözülmesinde devletin müdahalesinin gerektiği ancak devletin müdahalesi ve rolünün ne olacağını önemli olduğunu ifade etti. Devletin sorunları çözüme sağlayıcı mı yoksa kolaylaştırıcı mı olacağı sorusunu sorarak, Taslakta getirilen kamu ve özel ortaklıklarla devletin kolaylaştırıcı rolü üstlendiğini, gelişmekte olan ülkelerde ise ortaklıkların yasalara koyulmadığını, önce pilot uygulamalar yapıldığını söyledi.

Taslak İyi Niyetle ve Yoğun Çaba ile Hazırlanmış

Üçüncü konuşmacı Feral Eke, Taslağın olumlu ve olumsuz yönleri üzerinde durdu. Taslağın eleştiriler, yorumlar sonucunda geliştirildiği, eleştirilerin dikkate alındığı ve son Taslakta belli bir gelişmenin olduğunu ifade etti. Artık planlamanın aktörlerinin daha çeşitlenmiş ve farklılaşmış durumda olduğunu, yönetim kavramından yönetişim kavramına geçildiğini belirterek, planlamada artık kapsamlı ve bütüncül bir planlamanın yerini esnek, yol gösterici, müzakereci ve uzlaşmacı bir sürecin aldığı üzerinde durdu. Planlamada bütünselliğin olduğunu ancak planlama mevzuatının strateji geliştirme, insan yaratıcılığına izin verme ve performans ölçütleri koyma gibi özelliklerinin önem kazandığını belirtti.

Eke, Taslakta büyük bir iyi niyet ve yoğun çabayla ve çağdaş bir planlama eylemi tanımlamak üzere yola çıktığını, özellikle ilk üst ölçekli planlama seviyelerinde stratejik yaklaşımın görüldüğünü, ancak son kısımlarında bu özelliğini kaybettiğini, artık 3194 sayılı Kanunun bazı belirsizliklerini düzeltici, tanımları açıklayıcı hale geldiği tespitinde bulundu. Özellikle yapıyla ilgili bölümlerde çok yoğun ve gereksiz ayrıntı olduğunu, bu kısmın yeni bir yasayı hak ettiğini ifade etti.

3194 sayılı Kanunun doğal kaynakların kaybı ve kaçak yapılaşmanın önlenmesi, yetki karmaşası gibi konularda eksik kaldığını, kamu yararına ve plana güven azalttığını belirterek, belli yetkilerin Taslakla toplulaştırılmasının doğru olduğunu ancak bunun gerçekleşmesinin zor olduğunu ifade etti. Taslakta plan dizgesinin oluşturulduğunu, afet zararlarının azaltılması için çeşitli önlemler getirildiğini, strateji, çevresel değerlendirme, sakınım planlaması, mikro bölge haritalarının uygun olduğunu ve bunların etkin kullanılacak maddeler olması gerektiğini de belirtti. Kamu görevlilerinin kendi yaptıkları işlerden sorumlu tutulması, kaçak inşaatlar konusunda daha etkin önlemler alınması, belediyelerin belli şekilde gruplandırılması ve yetkilerini ancak istihdam edecekleri personelle birlikte elde etmeleri hususlarını olumlu bulduğunu ifade etti. Bölge planlarının bölge kalkınma ajansları tarafından yapılması konusuna ise DPT tarafından hazırlanan yasa taslağında rastlanmadığını belirterek, bu iki yasa arasında bir paralellik kurulması gerektiği üzerinde durdu.

Eke, üst denetim konusuna da değinerek, yerel yönetimlerin denetlenmesi gerektiğini ancak Avrupa Yerel Yönetimler Şartnamesinde üst denetim ve idari vesayetin yargı yolu ile çözümlenmesi yönünde ifadeler bulunduğunu belirtti. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın üst denetim konusundaki görevlerini titizlikle uygulaması gerektiğini, daha katılımcı, halkın karar verme şansını, hakkını yükseltici bir yönetim sistemi, bir örgütlenme ve buna uygun bir planlama sistemini her zaman gündemde tutmamızın önemine değindi.

Performans Esaslı Şehircilik Reformuna İhtiyaç Var

Dördüncü konuşmacı Feridun Duyguluer, konuşmasının ilk bölümünde İmar Kanunu Tasarı Taslağı ile ilgili görüşlerini, ikinci bölümünde yeni bir taslak hazırlanması istendiğinde ana başlıkların ne olması gerektiği yönündeki görüşlerini aktardı. İmar Kanunu Tasarı Taslağının yıllardan beri olgunlaşmış ve nihayet doygun, hatta çok doygun taslak haline geldiğini, taslağın planlama ağırlıklı olduğunu savunan kişilerden biri olduğunu ifade etti. Taslağın Kızılcahamam toplantısında tartışıldığını, bu toplantıda katılımın verimli olup olmadığı konusunu kendi ölçülerinde değerlendirdiğini, Taslağın genel yaklaşımı ile ilgili görüşlerde parçacı görüşlerin aktarıldığı, katılımın düşük olduğu, kurumsal temsil yerine kişisel görüşler açıklandığından verimliliğin çok düşük kaldığı tespitlerinde bulundu.

Duyguluer, Taslağın genel sistemini olumlu bulduğunu, artık bu tasarıyı bitirmenin amaçlanması gerektiğini belirtti. Taslağın İmar Kanununu revize etmeye çalıştığını, birtakım yenilikler getirmeye çalıştığını, gayri yasal kaçak durum ile yetki karmaşasını düzelmeye çalıştığını ifade etti.

Duygular, Taslağın en kritik maddesinin 5. maddesi olduğunu, diğer özel kanunlarla verilen yetkilerin azaltılması, bir anlamda teke indirilmesinin öngörüldüğü ve olan sorunlar karşısında bir A planı yanında bir B planının da hazır olması gerektiğini ifade etti. Bakanlıkların kendi yasaları ile birlikte bir kimlik ve güç kazandıklarını bu kimlikten taviz vermeyeceklerini, bu nedenle bu maddenin TBMM'den geçmemesi durumuna ilişkin bir hazırlık yapılmasını istedi. Böyle parçalanmış ortamın bilgide bütünlük, yönetimde bütünlük gibi ilişkilerle kurulabileceğini söyledi. Tasarının yönetmelik dilinden kurtulması gerektiğini, planlamanın her kademesi için bir araç zenginliğine ihtiyaç bulunduğunu belirtti ve kentsel dönüşümün imar affı uygulamalarına dönüştürülecek bir pratik kazanmaması temennisinde bulundu.

Duygular konuşmasının ikinci bölümünde ise, yeni bir kanun hazırlanmasında performans esaslı şehircilik reformunu öneren, geleceğe dönük, prospektif, yaratıcı, takdirci, emredicilikten çok tanımlayıcı ve belediyelere alternatif sunan, araçlardan çok amaçları anlatan bir tasarı tercihinde bulunacağını aktardı. Performansa örnek olarak sağlık, düzen ve emniyet-güvenlik konularını gösterdi. Yerleşmeleri sınıflandıran, yerleşmeleri gruplandıran, planlama kademelenmesi yerine yerleşmeleri kademelendiren, sonuç plan ürünü kademelendiren değil, amaç, vizyon, hedef konularını bir anlamda kademelendiren, katılım yöntemlerini çok farklı biçimde belediyelere hatırlatan, mahalli özelliklere çok dikkat çeken, kentleşme süreci, kent denetimi, kent kültürü gibi konuları yazılı kural haline getirebilen bir öneri üzerinde durdu. İmar kavramının stratejik anlamda yenilenmesini de önerdi. Kendisinin imar hakkı kavramını kabul etmediğini, mülkiyet üzerine planla getirilmiş bir yapılanma değeri, imar hakkının şu andaki mevcut hukuk düzeyinde olamayacağını savunarak, bu kavramın değiştirilmesini önerdi.

Kaynak Geliştirme, Fiziki Düzenleme ve İşletmecilik Aşamalarını Kapsayan ve Etkin Koruma Kabiliyetlerini İçeren Bir Yasa Gerekli

Son konuşmacı, Murat Balamir öncelikle neden yeni bir yasaya gerek olduğunu grafiklerle anlattı. Geçmiş yasalardan bahsederek, yeni bir yasanın gündeme gelmesinin 2005 yılında gerçekleşirse biraz gecikmeli olacağını belirtti ve nedenlerini açıkladı. Türkiye'nin son 50-60 yıllık dönem içinde inanılmaz bir büyüme ve kapasite gösterdiğini, toplam kentsel hane halkı sayısının üzerinde bir stok ürettiğini ifade etti. Türkiye'nin artık kentlerin büyütülmesi yoluyla değil, bütünüyle yeni kentler kurmak ile bir başka stratejinin geliştirilmesi gerektiğini ve öte yandan da mevcut kentlerin kendi iç yapısına dönmesi gerektiğini söyledi. Buna göre de politika ve araçların geliştirilmesi, imar sisteminin nitelik değiştirmesi gerektiğini belirtti.

Türkiye'nin coğrafyasından ve doğasından gelen bir başka özellik olan risk havuzları konusuna da değindi Balamir. Stratejilerin mevcut stokun çağdaştırılmasına da dayanması gerektiğini, doğa ve kaynakların korunmasının günümüzde evrensel olarak ön plana çıkmış bir konu olduğunu vurguladı. Yalnız şehir oluşumuna izin verme değil, kaynak geliştirme, fiziki düzenleme ve işletmecilik aşamalarını kapsayan ve etkin koruma kabiliyetlerini içeren bir yasanın geliştirilmesi ve bir uzlaşma süreci niteliği taşıyor olması gerektiği üzerinde durdu. Yerleşmelerin ölçek ve özelliklerine göre planlama kapsam, süreç ve standartlarında farklılaşmalar yaratılması zorunluluğuna değindi. Yerel topluluklar için özel yönetim biçimleri geliştirilmesi, mekansal temsil kapasitesinin sağlanması üzerinde durdu. Kentsel yaşamda çok yönlü bağlantılar kurabilecek bir yasanın kendi varlığını kabul ettirebilmek ve toplumdaki geçerliliğini sürdürebilmek için çok önemli olduğunu bu nedenle farklı yasalarla bağlantılar kurulabilmesinin gerektiğini vurguladı. Bugün tek parça bir siyasi iradenin bulunduğundan, üst akılın egemen olabileceğini, diğer yasalarda değişikliklere gidilebileceğini söyledi.

Balamir, sismik tehlike konusunun tek bir yasa da çözülebilecek bir konu olmadığını ifade etti. Afetler yasasında bazı değişikliklere gidilmesi, yeniliklerin getirilmesi gerektiğini ifade ederek, mikro bölgeleme tespit ve belge hazırlama yöntemi ve maliyetlerin nasıl karşılanacağı konusunda dizi hükümlerin yer almasının gerekliliği üzerinde durdu. Hangi yerleşmelerin öncelik taşıdığına tanımlanması, tebligat yapılması, belgelerin saklanması afetler yasasında yer alması gerektiğini belirttikten sonra imar yasasında yer alması gereken konulara değindi. Yüksek riskli yerleşim yerlerinin mikrobölgeleme tespit ile imar planı revizyonlarının yapılmasının zorunlu olduğunun belirtilmesi, mikro bölgeleme verilerine göre imar planında alınacak bölgeleme önlemleri ve standartlar yönetmeliğinin çıkarılması, büyükşehirlerde ve yüksek risk gösteren yerleşmelerde sakınım planı hazırlanması, bunun belediye yasası ile bağlantısının kurulması, ivedi müdahale alanlarının belirlenerek özel eylem planlamasının yapılması, eylem planı yaptırım araçlarının oluşturulması, acil durum görevlisi tesislerinin imar planlarına işlenmesi ve yönetmeliklerin hazırlanması, özel risk alanları ve yapılarda uygulanacak standartların belirlenmesinin gereğini vurguladı.

Konuşmacılardan sonra oturumu izleyenlere söz hakkı verildi ve soruları alındı. Ömer Kırıl, Ayşe Özer, Yücel Ünal, Vedat Özbilen, Tülin Yoğurtçuoğlu konuyla ilgili görüşlerini ileterek konuşmacılara sorularını yönelttiler.

İKİNCİ OTURUM

Yeni Planlama Kavramları Geliştirme

“Yeni Planlama Kavramları Geliştirme” başlıklı ikinci oturum Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Üyesi Nevzat Can başkanlığında yapıldı. Oturumda ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Murat Balamir, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Araştırma Görevlisi Bahar Gedikli, Şehir Plancısı Ömer Kırıl, Mimar Sinan Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Hürriyet Ögdül, Şehir Plancısı Remzi Sönmez konuşmacı olarak yer aldılar.

Sakınım Planlamasına Kent Plancılarının Sahip Çıkması Gerekir

Murat Balamir bu oturumda, kendi öz ihtiyaçlarımızdan doğmuş olan ve yeni kavramlaştırılmış olan çalışmalardan bahsetti. Sakınım planlamasına kent plancılarının sahip çıkması gereken bir alan olduğunu söyledi. Kentlerimizin büyük risk havuzları halinde olduğunu, bu risklerin çok çeşitlilik gösterdiğini, plancılar için çok önemli bir çalışma ve etkinlik alanı olduğunu ifade etti. Sakınım sözcüğünün çok anlamsız olduğunu, bunun Osmanlıcasının temkin, temkinlilik olduğunu, mevcut yapılaşmış alanlarda özel yaptırım gerektiren, toplu finans ve örgütlenme araçları kullanılmasını gerektiren fiziki ve sosyal açıdan yerel toplumu geliştirme yöntemleri olarak ifade edilmesini gerektiğini belirtti.

Balamir, bir risk sektörünün birbirine bağlı etkenlerin bir işlevsel bütünlük olarak ele alınması gerekliliği üzerinde durdu. Nasıl ekonomiyi sektörler olarak ve farklı dallarıyla düşünüyorsak, bir kentteki riskler topluluğunu da fonksiyonel açıdan, yürütme ve uygulama açısından ilgilileri ve politikaların tayini üzere sektörlerine ayırmak ihtiyacı ortaya çıktığını belirtti. Kentsel doku risklerinin ayrı bir sektör olarak tanımlandığını, risklerin mühendislerin iddia ettiği gibi yapı noktasında değil, yapıların bir araya geldiği, oluşturduğu mekansal bütünlükle ortaya çıktığını ve o mekansal bütünlüğün kendine özgü farklı risk düzeylerinin olduğunu, bunu plancının ortaya koyabileceğini ifade etti. Üretkenlik kaybı risklerinin başlı başına bir konu olduğunu, açık alan yetersizlikleri risklerinin bulunduğunu acil durum görevlisi tesisleri, akaryakıt ve LPG istasyonlarının dağılımı ve etki alanlarının risklerinin görüldüğünü belirterek diğer risk sektörlerine değindi. Bunun bir planlama alanı olduğu, analitik etüd çalışması olmadığını ifade etti ve Zeytinburnu örneğini verdi. Zeytinburnu ile ilgili genel strateji yapıldıktan sonra fiziki dönüşüm için neler yapılabileceğini gözden geçirdiklerini, projenin kendi kendini finanse etmesi ilkesinden yola çıktıklarını belirtti.

Stratejik Planlamanın Bileşenleri ve Boyutları

Oturumun ikinci konuşmacısı Bahar Gedikli, mekansal planlama yaklaşımını literatürde ve pratikte olanlara dayanarak açıkladı. Stratejik planlamanın yeni politik gündemler ve yeni kurumsal ilişkiler olmak üzere iki bileşeni olduğunu ifade ederek bunlara açıklık getirdi. Yeni politik gündemlerin rekabet ve çevre gündemi olduğunu, kentlerin rekabet edebilir koşullarla donatılmasının, iletişim ve ulaşım altyapısına ve kentsel dönüşüm projelerine daha fazla yatırımı gerektirdiğini, küresel ölçekte dolanan sermayeyi kendi kentlerine çekmek amacıyla cazip koşullar yaratılmaya çalışıldığını dile getirdi. Çevre gündeminin yerele özgü değerlerin korunması, iyileştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılmasını içerdiğini belirterek bu noktada sürdürülebilir kalkınma kavramının ön plana çıktığını vurguladı.

Gedikli, stratejik planlama ile planlamanın, paydaşların bir araya gelerek yatay ilişkiler kurduğu iletişimsel bir faaliyet alanına dönüştüğünü, iletişimsel faaliyetin sadece karar alma aşamasını değil, uygulama, izleme, değerlendirme aşamalarını kapsadığını ifade etti. Stratejik planlamanın tanımı üzerine kesin bir uzlaşma olduğunu söylemenin zor olduğunu, ülkelerin farklı planlama gelenekleri olduğundan bu yaklaşımı değişik şekillerde algıladığını söyledi.

Gedikli, stratejik planlamanın üç temel boyutu olan kavramsal boyuta, örgütsel boyuta ve yeni hedef ve standartlar boyutuna değindi. Müzakere kavramının giderek planlama alanında önem kazanmaya başladığını, zaman-mekan anlayışında ise plancılara artık yeni zaman mekanı ortaya çıkaran ağ toplumunun ihtiyaçlarına cevap vermekle karşı karşıya kaldığını belirtti. Örgütsel boyutta planlama sürecine sadece kamu sektörü değil, özel sektör, farklı çıkar grupları, farklı uzmanlar, sivil toplum kuruluşlarının da dahil olduğunu ifade etti. Planda yer alan stratejilerin aslında vizyona ulaşacak güzergahı tarif ettiğini, stratejik planlamanın eyleme yönelik olduğunu, karar oluşturma aşamasının sonunda eylem planı üretilmesinin hedeflediğini, öncelikli projeler ve uygulayıcıları ortaya koyduğunu, finansman modellerini içerdiğini, uygulama, izleme ve değerlendirme aşamalarının tasarlanmasını kapsadığını dile getirdi.

Gedikli, stratejik planlamaya yöneltilen eleştirileri de özetledi. İlk grup eleştirilerin küreselleşmeyi tanımlarken vurguyu teknolojik gelişmelerden ziyade sermaye birikim süreçlerinin değişen mantığına yapmak gerektiğini vurgulayan, küreselleşmenin gelişmekte olanların aleyhine olduğunu gösteren görüşler olduğunu söyledi. Getirilen modelin devlet ve pazar arasındaki etkileşimin düzenlenmesine ilişkin olduğu, yurttaşların kamu hizmetinin müşterileri olarak tarif edildiği, eşitsiz gelişimin sürdürülmesi anlamına geldiği ifade edildi. Diğer bir sorun da çok az kentin küresel ölçekte rekabet edebileceği, pek çok kentin bu süreçlerden dışlanacağı idi. İkinci grup eleştiriler ise planlama sürecinde uzlaşmaya varılamaması durumunda ne olacağının ortaya konulmadığı üzerine idi. Planlama gibi politik bir alanda uzlaşmanın tamamen hayal olduğu, bireylerin politik pozisyonlarını terk etmeleri ve tarafsız hareket etmelerinin mümkün olmadığı belirtildi. Diğer bir eleştiri de sosyal sermaye niteliğiyle ilgili idi. Sosyal sermayenin düşük olduğu yerlerdeki, özellikle gelişmekte olan ülkelerin kentlerinin çoğunda katılımlı süreçler için uygun koşulların varlığından söz edilemeyeceği yönünde yaklaşımlar bulunduğu anlatıldı.

Gedikli bu çerçevede İmar Kanunu Tasarı Taslağını da değerlendirerek, Taslakta yer alan hedeflerin batıdakilere benzediğini, kente revizyon kazandırmaktan, kentteki yaşam kalitesini her anlamda iyileştirmekten söz edildiğini, stratejik planlama yazınında yer alan hem yeni politika gündemleri hem de yeni kurumsal ilişkilerin bu Taslakta yer aldığını ifade etti. Üst ölçekli planlarda sivil toplum örgütlerinin varlığından ise söz edilmediği, sürecin katılımlı biçimde tasarlanması öğelerini içermediği, üst ölçekli planlarda ve yerel planlarda stratejik yaklaşımın benimsenmeye çalışıldığını belirtti.

Stratejik Planlama Bir Yöntem

Ömer Kırıl, Eylül ayından bugüne kadar Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kültürel mirasın geliştirilmesi amacıyla entegre stratejik eylem planı yapan bir kuruluştaki danışman olarak çalıştığını, çok mekanik ya da çok sistematik bir şeyle karşılaşmadığını söyledi. Stratejik planlamanın bir yöntem olduğunu, sorunların tespiti, vizyonun ortaya konulması, problemlerin çözülmesi olduğunu ifade etti. Bir amacın, vizyonun, bu amaca ulaşmak için hedeflerin, hedeflerin hangi amaçlarla, hangi kurumlarla, ne zaman gerçekleştirileceği, yol haritasının, stratejilerin ortaya konulacağı, bunlara göre eylem programlarının, planların ve projelerin yapılacağı bir sistematik süreç olarak tanımladı.

Ömer Kıral, Raci Hoca'dan bir alıntı yaparak, "yasalar, kasalar ve kafaları değiştirmemiz gerekir" ifadesine yer verdi. Yasaların değiştiğini ve değişmekte olduğunu, kasalarda da artık paraların biriktiği ama kafaların değişmesinin en zoru olduğunu, özellikle zihniyet, anlayış, planların uygulanması konusunda eksikliklerimizin olduğunu söyledi. İmar Kanunu Tasarı Taslağının geçen yılın temmuz ayında yasalasmadığını ancak yasalasın bir çok kanun olduğunu belirterek, bu kanunlardaki stratejik planlama kavramlarına değindi.

Kıral, stratejik planlama kavramının ilk olarak Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda tanımının yapıldığını ifade ederek, 8 kuruluşa stratejik planlama yapma görevi verildiğini, pilot kuruluşların seçildiğini, genelleştirilmesinin hedeflendiğini açıkladı. Büyükşehir Belediyesi, Belediye ve İl Özel İdaresi yasalarında yer alan hükümler neticesinde bu kurumların stratejik plan hazırlayacaklarını belirtti ve DPT'nin hazırladığı stratejik planlama kılavuzundan bahsetti ve işletme düzeyinde bir stratejik planlama sürecini içerdiğini belirtti. Planlamanın bir bütün olduğunu, plancıların da şehir planlama açısından stratejik planlama yöntemlerini içeren bir kılavuz hazırlaması gerektiğinin üzerinde durdu.

Kıral, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda yer alan kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ile ilgili hükümlerinden bahsederek, Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi tarafından iptal edilen Ankara Tarihi Ulus Kent Merkezi Koruma Planına değindi. Koruma kurulundan geçen planların kentsel dönüşümü gerçekleştirmek amacıyla iptal edildiğini söyledi. DPT tarafından yapılan il gelişim planları ile İl Özel İdaresinin yapacağı il çevre düzeni planlarına değinerek, yeni imar yasasının en son çıkacağı için bütün bunları düşünerek ortak bir terminoloji, ortak bir planlama kademelenmesine gidilmesinde fayda olduğunu belirtti. Son olarak koruma yasasından bahsederek, imar yasasının en eksik kısımlardan birisinin topluluk yönetimi kavramının girmemesi olduğunu ifade etti.

Kırsal Örgütlenme Modellerine Gereklik Var

Hürriyet Ögdül ise, konuşmasında İmar Kanunu Tasarısı Taslağının kırsal alanlarla ilgili bir değerlendirmesini yaptı. Ülkemizin OECD ve Avrupa Birliğinin yoğunluk kriterlerine göre kırsallık özelliği ağır basan bir ülke statüsünde olduğunu, hala kentleşmemiş bir ülke profilinin olduğunu belirtti. Kırsal alan tanımlarına yer vererek, en geniş biçimde kentlerin dışında kalan alanlar olarak tanımladı ve Köy Kanununda yer alan nüfusu 2 binden az olan yerleşmelerin köy olarak tanımlandığını aktardı. OECD ve Avrupa Birliği'nde kilometre başına 150 kişiden daha az düşen yerlerin kırsal alan olarak değerlendirildiğini ve yeni tanımlamalar içinde olduklarını ifade etti.

Ögdül, kırsal alanların geleceği ile ilgili eğilimlere değindi. Tarım kesimini sarsan ve uygulanan politikalarından birinin Dünya Ticaret Örgütü kararları doğrultusunda oluşan, tarımda yeniden yapılanma adı verilen süreç olduğunu, bunun devletin tarımsal desteklerinin azaltılması, tarımın uluslararası rekabete açılmasını öngördüğünü, kırsal yaşamdaki sosyal ve kültürel koşulları da etkilediğini belirtti. Avrupa Birliğine giriş süreci, devletin tarımdan desteğini çekmesi halinde, azalan gelirleri telafi edecek destek sistemleri yaratılmazsa kırsal alanın giderek yoksullaşacağı ve nüfus kaybının yaşanacağını, kimyasal girdiler sonucunda genetiği değiştirilmiş ürünlerle ilgili tartışmaların yaşanacağını ve dikey yaklaşımların yerine yatay yaklaşımlara önem verildiğini, kırsal alanı da etkileyeceğini dile getirdi.

Ögdül, Taslakta amaç kısmında kırsal ve kentsel alanların tanımının yapıldığını, üst ölçekli mekansal strateji planlarında kırsal alanları ilgilendiren hususlar olduğu ancak imar planında bunun kaybolduğunu, kırsal yerleşme planı sürecinin ise imar planı sürecine benzer olduğunu ifade etti. Aslında köylerin ihtiyacının plan olmadığını, bir örgütlenme modeli olduğunu belirtti. Kırsal yerleşme ölçeğinde bir eylem programının tarif edilmesi gerektiğini, arazi toplulaştırılması ve sulama yatırımlarının organizasyonu şeklinde olabileceği gibi, yıkılmakta olan köy yapılarının onarılmasını içerebileceğini ifade etti. Muhtarlığın hareket alanının genişletilmesi gerektiğine de değindi.

Şehir Plancılarının Kendilerini Yenilemeleri Gerekli

Remzi Sönmez, Taslağın bir çok bakımdan gelişmiş bir tasarı olduğunu, meslek çevrelerinden, akademisyenlerden en çok yararlanan Taslak olduğunu ifade etti. Ancak bir çok açıdan geç kalındığını da vurguladı. Stratejik plan yaklaşımının temelinde kamusal kaynaklı olmayan, özel sektörün geliştirdiği bir plan yaklaşımı olmasına rağmen günümüzde artık mekansal boyutta da ele alınabileceğini, bu kavramdan yola çıkarak yeni özgün bir biçimin yasa da yer alması gerektiğini bunun izlerinin de yasa da görüldüğünü ifade etti.

Sönmez, Bu kanunun imar affına yol açacak bir yaklaşım biçimi olacağından endişe edildiği, dönüşüm alanlarında ortaya çıkan rantların hakçalık içinde değerlendirilmesi ve kamuya geri dönüşünün sağlanmasına ilişkin mekanizmaların kurulmasının gerekli olduğunu, bu alanlarda yaşanabilir çevre standartlarının oluşturulmasının ancak iyi bir fizibilite ile mümkün olabileceğini ifade etti. Meslek alanımız açısından değerlendirildiğinde ise gerek kamuda, gerekse serbest çalışan plancılar olarak yeniden örgütlenmeye, yeniden bir eğitim sürecinden geçmeye ihtiyaç olduğunu ve burada üniversitelere önemli bir rol düştüğünü söyledi. Avrupa Birliği sürecinde mesleki yeterliliklerin tanımlanması ile ilgili taslaklar olduğu, mimarlık ve sağlık alanları ile ilgili düzenlemeler getirdiği ve şehir plancılarını da sonunda etkileyeceğini belirtti. TMMOB bünyesinde yapılan meslek alanlarını düzenleyen çalışmalardan bahsederek, yeni politikalar ortaya konulduğunu, yetkin teknik eleman yasaasının ortaklaşa hazırlanması konusunda çalışmaların ise sürdürüldüğünü ifade etti. Kamu İhale Kanunu ile buna ilişkin düzenlemelerin değiştirilmesi gerektiğini ve TMMOB ve Odaların yetkili kılınması gerektiği söyledi.

Konuşmacılardan sonra, salondan Gülten Kubin, Feridun Duyguluer, Levent Yazar, Hüseyin Ülkü görüşlerini dile getirdiler.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Deneyimler, Uygulamalar ve Araçlar

“Deneyimler, Uygulamalar ve Araçlar” başlıklı son oturumun başkanlığını Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Serdar Karaduman yaptı. Oturuma konuşmacı olarak Maltepe Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Yücel Ünal, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Öğretim Üyesi Melih Ersoy, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir Planlama Bölümü Araştırma Görevlisi Levent Yazar, Şehir Plancısı Saffet Atik, Şehir Plancısı Akın Atauz katıldı.

Planlamada Çok Başlılığın Kaldırılması Gerekliyor

Yücel Ünal, bugüne kadar gördüğü en kapsamlı tasarılarından birini olduğunu söyledi. Ancak mevzuatlar arası ilişkiler kurulmadan, çalışmaların sürdürüldüğünü ifade etti. Tasarı da iyi bir plan sistemi kurulduğunu, yerel yönetim yasaları ile uyumun sağlanması gerektiğini söyledi. Yerleşme ana strateji planının il çevre düzeni planı olarak belirlenmesi yönündeki önerilerini aktardı. Böylelikle verilerin il ölçeğinde değerlendirileceğini, yerel yönetim yasaları ile ilişkilerin kurulacağını ifade etti. Taslağın eşgüdüm başlıklı 5. maddesinin ise, diğer yasalardan öncelikli olmasının bir fırsat yarattığını ve bu fırsatın değerlendirilmesi gerektiğini belirtti. Kendisi plan sürecinde yaşadığı deneyimleri de aktararak, bir alanda planlar yapıldıktan, ilişkiler kurulduktan sonra merkezi yönetimin aldığı karar ile turizm merkezlerinin ilan edildiği, sit kararlarının alındığını ve sürecin yeniden başladığını anlattı. Kurumlararası çekişmenin sonucunda jeolojik açıdan sakıncalı alanların imara açılması yönünde Çevre Bakanlığı'nca plan değişikliği yapıldığını belirterek, planlamada çok başlılığın kalkmasının gereği üzerinde durdu.

Planların Uygulanması İçin Zengin Uygulama Araçlarının Olması Gerekliyor

Melih Ersoy, yeni taslakta geliştirilmiş plan uygulama araçlarının önemi üzerinde görüşlerini açıkladı. Taslakta çok zengin uygulama araçlarının sunulduğunu, bugüne kadar görülmedik kapsamda ve zenginlikte uygulama araçları yelpazesinin olduğunu ifade etti. Zengin araçlar olmadan planların yaşama geçmesinin de mümkün olmadığını söyledi. Ersoy, öncelikle bugüne kadar uygulanan araçların bir değerlendirmesini yaptı. Kamulaştırma, ifraz-tevhid ve arsa ve arazi düzenlemesine yönelik uygulama araçları konusunda görüşlerini açıkladı. Kamulaştırma aracının mülkiyet hakkının özüne dokunduğunu, bu hakkı ortadan kaldıran bir işlem olduğunu, yalnız kamusal hizmetlerin elde edilmesi için uygulandığından imar planları içinde yapıya elverişli, imara uygun, düzenli parseller oluşturulmasının hedeflenemediğini, kamu açısından uzun, pahalı ve zorluklar içeren bir süreç olduğunu belirtti. İfraz ve tevhid işlemleri ile planlama uygulama bütünlüğünün bozulduğunu, sosyal ve teknik alanların karşılanmasının güçleştiğini, hizmet maliyetlerinin arttığını vurguladı. İmar hakları açısından, taşınmaz sahipleri açısından eşitsizlikler ve haksızlıklar doğmasına neden olduğunu söyledi. Arsa ve arazi düzenlemesinde ise, değer üzerinden düzenleme işleminin yapılmamasının imar haklarında farklılıklar olduğunu ve sosyal adalet ilkesinin zedelendiğini, düzenleme ortaklık payının miktarının hiçbir şekilde yeterli olmadığını ifade etti. Düzenleme sahasının alt sınırının bir imar adasına indirilmiş olmasının da DOP oranının alınmasında sorunlara yol açtığını belirtti.

Ersoy, Taslakta geliştirilen planlama araçlarının amaçlarının ve hedeflerinin neler olduğunu sıraladı. Doğal, tarihi ve kültürel çevre ve ekolojik sistemi korumak, yaşatmak ve geliştirmek; başta doğal afetler olmak üzere tüm tehlikelere karşı riskleri en aza indirilmiş yapı çevreler oluşturmak; taşınmaz sahipleri arasında sosyal adaleti sağlamak, kentte taşınmaz mülkü olmayan kesimlerin haklarını korumak, özel ve kamu proje alanları ile yeni kentsel değerler oluşturmak veya mevcut değerlerini artırmak; kamusal girişimler sonucunda taşınmazların artan değerlerinden kamunun pay almasını sağlamak; mevcut yerleşim alanlarında yenileme ve dönüşüm alanları oluşturarak kentin mevcut dokusunun yenilenmesini ve bu yolla mevcut stok ya da altyapının daha uzun süreler için kullanılmasını sağlayarak kentsel sermayenin değersizleşmesini önlemek ve umumi hizmet alanlarıyla koruma alanlarının bedel ödenmeden kamuya geçisini sağlayarak bu alanların yapılaşmaya açılması yönündeki sürekli baskıları gidermek şeklinde uygulama araçlarının amaçlarını ortaya koydu. Ersoy, Taslakta yer alan uygulama araçlarının ne tür yenilikler getirdiğini de açıkladı.

Mülkiyet Hakkının Menkul Değere Dönüştürülmesi Anayasa Aykırı

Levent Yazar, taslağın çıkış nedenlerinin; mevzuata aykırı yapı yapılmasının dayanılmaz boyutlara gelmesi, kentsel hizmetlerin katlanılmaz maliyetler getirmesi ile 1999 yılında meydana gelen deprem olduğunu söyledi. Taslakta mevzuata aykırı yapıların ıslah edilmesi veya bunların önlenmesine ilişkin hükümler ile risk yönetimine ilişkin detaylı hükümlerin yer aldığını ifade etti. Sakınım planının bir plan olması halinde plan hiyerarşisindeki yerinin de araştırılması gerektiğini, kendisinin plana girdi oluşturan bir veri olarak değerlendirdiğini belirtti.

Yazar, planların hazırlanması aşamasında, yeteri kadar bilimsel araştırma yapılması gerektiğini, verilerin değerlendirilmesinde risk faktörlerinin de değerlendirme kapsamına alınması gerektiğini ancak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı bunların yeteri kadar araştırılmadığı, değerlendirilmediğini belirtti. Katılım konusunda da, 3194 sayılı İmar Kanununun bir kısıtlama getirmediğini, plancının halkın ve kamuoyunun katılımını sağlayabileceğini ifade etti. Yazar, Taslağın imar programını düzenleyen hükümlerinde imar planı ile imar programının birlikte yapıldığını, imar programı planın nasıl uygulanacağını gösterdiğinden sonra yapılması gerektiğini ortaya koydu. Plan raporların uygulama araçları, yöntem, tasarım rehberi gibi bir çok detayı içerebileceğini de belirtti.

Yarar, Taslağın 5. maddesinde yer alan yetkilerin tek elde toplanması hususunun uygulanmasını arzuladığını söyledi. Genel hukuk çerçevesinde bütün yasaların birbiriyle eşit olduğunu, hiçbir yasanın diğer yasadaki üstün olmadığını, genel ya da özel yasa kavramının olmadığını aktardı ve 3194 sayılı Yasanın kendini genel bir yasa, diğer yasaların ise özel yasa olarak tanımladığını ve öncelikli uygulanacağını belirttiğini söyledi. Taslağın 5. maddesinde yer alan düzenlemede ise, diğer yasaların bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanamayacağını belirtmesinin yasa tekniğine uygun olmadığını ifade etti. Taslakta, kentsel alan ve kırsal alan tanımlarının olmadığını, bunun yetki açısından sorunlara yol açacağını, mülkiyet hakkının kamulaştırılmadan gayrimenkulden menkul değere dönüştürülmesinin de Anayasa hükümlerine aykırı olduğunu, kentsel tasarım projeleri ifadesinin geçmesine rağmen kimler tarafından yapılacağını belli olmadığını ve düzenleme ortaklık payının ikinci kez alınmasının getireceği sakıncalardan bahsetti.

Kent Yönetimi Bir Planlama, Programlama, Çok Sektörlü, Çok Uzmanlı, Çok Aktörlü Bir İş

Saffet Atik, kendi yaşadığı deneyimlerden birkaç örnekle konulara açıklık getirdi. İmar ve İskan Bakanlığı döneminde çalışırken, bir yüksek kurul olduğunu, Çorum Belediyesinin imar planında gösterilen yolun 12 metreden 15 metreye çıkması durumunda bunu Bakanlığa yolladığını, yüksek kurulda bu plan değişikliğinin sıraya girdiğini, 2100 üncü sırada beklediğini ve iki yıl gibi bir zaman içerisinde sıra gelmesinin mümkün olabileceği yönünde belediyesine bilgiler verildiğini ifade etti ve merkezi yönetimle yerel yönetim ilişkilerinin bu şekilde olduğunu söyledi.

Atik, dış kaynaklı bir proje çalışırken kent yönetiminin bir planlama, programlama, çok sektörlü, çok uzmanlı, çok aktörlü bir iş olduğunu öğrendiğini, kent yönetiminin işletmecilikle ilgili olduğunu fark ettiğini belirtti. Plan yapma aynı zamanda program yapma, kurumsal gelişmeyi gözetme, fiziki yatırımı yapma ve bunu iyi işletme süreçlerinin 1980'li yıllarda Türkiye'ye geldiğini ifade etti. Bu kavramlarla Türkiye'nin dış projeler sayesinde tanıştığını belirtti.

Atik, katılımı da, aidiyet duygusuyla katılım, farkında olarak katılım ve bilinçli katılım ve bunun enstrümanlarının kurulması olarak algıladığını ifade etti ve bir altyapı projesinden örnek verdi. Coğrafi bölgeler itibarıyla tekdüze olmayan bir sistemimizin olduğunu, belediyelerimizin henüz kurumsallaşmadığını, belediyelerin başkanın şahsi kapasitesi ve kalitesiyle özdeş bir performans sergilediğini ifade etti. Yasaların hazırlanmasına rağmen önemli olanın bunların uygulanması olduğunu, yerel yönetimlerin ciddi bir kapasite artırımı programına ihtiyaç duyduğunu belirtti. Belediyelerin planlama performansının orta ve orta altlarda olduğunu, imar planlarının yapılmasının performans olarak bir başarı göstergesi olmadığını söyledi.

Katılımcılık Sağlayan Stratejik Planlama Aracı Kullanmak Sorunuyla Karşı Karşıyayız

Son konuşmacı Akın Atauz idi. Atauz uygulamanın içinden gelen bir kişi olarak sorunlar üzerindeki düşüncelerini paylaşacağını ve tartışmaya açacağını söyleyerek, çalıştığı bölge planlama projesinden bahsetti. Bir bölge planını yapmak ve bölge planının nasıl bir stratejik planlama yaklaşımıyla olması gerektiğini bulmak, keşfetmek bunu başarılı bir şekilde ortaya çıkartmak zorunda olduğunu belirtti. Oldukça geri kalmış bir bölgede yaptığı planlamanın eski kavramları kullanarak yapabilmemesinin sınırlı olduğunu, değişen bir dünyanın içinde bölgenin yer almasını ve o değişen dünyanın içinde yarışmaya katılmasını istediğini belirtti. Coğrafyanın kendisini algılamak için bizim değiştiğini, esasçı, özcü bir coğrafya iken ilişkisel bir coğrafya olarak algılamamız gerektiğini, ilişkisel bir coğrafyaya yönelik bir planlama yapmak zorunda olduğunu belirtti.

Atauz, stratejik planlama ile stratejik mekansal planlama terimlerinin ayrılması gerektiğini, stratejik planlamanın işletmecilikle ilgili bir kavram olduğunu, işletmecilikten planlamaya gelmiş ya da ödünç alınmış bir kavram olabileceğini ifade etti. Yine de bu iki kavramın çok iç içe geçtiğini, her ikisinin birlikte kullanılarak bir planlama ortamında olduğunu düşündüğünü, stratejik planlamanın çalışılan bölgenin toplumun düşü ya da rüyası ya da gelecek tasavvuru haline gelebilecek işlemlerin nasıl yapılacağı konusunda bir araç haline geldiğini ifade etti.

Atauz, katılımı gerçekten sağlayacak araçları tanımlamanın önümüzde durduğunu, kamu kesimin hala çok güçlü olduğunu, sivil toplum kuruluşlarının henüz Türkiye’de gerçek bir toplumsal güç oluşturabilme açısından güçsüz olduğunu, özel sektörün de kamuya bağımlı olduğunu söyledi. Dolayısıyla, güçsüz ve girişimcilik gücünü oldukça yitirmiş ya da girişimcilik gücünü henüz yeteri kadar parlak bir şekilde canlandıramamış bir kamu kesimiyle katılımcılık sağlayan, stratejik planlama aracı kullanmak sorunuyla karşı karşıya bulunulduğunu, ancak geleceğe baktığını ve gelecekle ilgili bir hayal perdesi kurduğunu bunun için uğraşmaya değer olduğunu ifade etti.

Daha sonra salona söz verildi ve Ömer Kırıl, Murat Balamir, Şence Türk, Vedat Özbilen görüşlerini aktardılar.

KENTSEL POLİTİKA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ KURULUYOR

16-18 Mart 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen Odamızın 23. Olağan Genel Kurulunda Üyemiz Ü. Nevzat Uğurel’in sözlü önergesi ile, Türkiye’de şehircilik konularında araştırmalar yapmak, kamu yararı odaklı bir kentsel gelişme modeli ve yerel yönetim yapısını oluşturmak üzere politika önerileri geliştirmek, kentsel politikaların bu yönde uygulanmasını sağlamak amacıyla çalışmalar yapmak hedeflerine yönelik bir yapılanmaya gereksinim duyulduğu ve bu yapının TMMOB bünyesinde oluşturulması önerisiyle TMMOB Genel Kuruluna sunulması karara bağlandı.

Bu kapsamda öneri, Üyemiz Doç Dr. Tarık Şengül tarafından olgunlaştırılarak, TMMOB 37. Dönem Yönetim Kuruluna iletildi ve Genel Kurula sunulması uygun görüldü. 27-30 Haziran 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen TMMOB 38. Olağan Genel Kuruluna sunulan “Kentler ve Yerel Yönetimler Araştırması ve Alternatif Politikalarının Geliştirilmesi” başlıklı karar taslağı kabul edildi. Odamız Haber Bülteni 147. sayısında yayımlanan karar metni ile söz konusu yapılanma için TMMOB 38. Dönem Yönetim Kuruluna görev verildi, bu kapsamda TMMOB 38. Dönem Çalışma Programına alınan çalışma için bir çalışma grubu oluşturuldu.

Odamız Üyelerinden Doç Dr. Tarık Şengül, E. Serdar Karaduman ve Ü. Nevzat Uğurel’in katıldığı Çalışma Grubunun koordinatörlüğünü TMMOB Yönetim Kurulu Üyemiz Remzi Sönmez yürüttü. Sonucunda, kısa adı KAM olan “Kentsel Araştırmalar Merkezi” yapılanmasının altyapısını oluşturacak Yönetmelik Taslağı hazırlandı ve geçtiğimiz günlerde Odalara iletildi. Taslakla ilgili Odaların görüşleri doğrultusunda yapılacak son çalışmaların ardından Merkezin kısa zamanda hayata geçmesi hedefleniyor.

Merkezin Yönetmelikte tanımlanan temel amaçları şunlar:

- Kamu Yararı merkezli bir kentsel gelişme modeli ve yerel yönetim yapısının oluşturulmasına yönelik araştırma, kavramsallaştırma ve politika önerileri geliştirmek,
- Söz konusu politikaların uygulanmasına yönelik etkin bir baskı grubu oluşturmak, yerel yönetimlerin söz konusu modelleri ve yaklaşımları uygulamasına yönelik destek, danışmanlık ve denetleme işlevlerini üstlenmek,
- Söz konusu çözüm ve modellerin geliştirilmesinde başta yerel yönetim birimleri çerçevesinde olmak üzere, geniş halk kesimlerini söz konusu süreçlerin pasif nesnesi konumundan aktif öznesi konumuna taşıyacak açılımlar sağlayan yönetim ve katılım modelleri geliştirmek, uygulanmasına destek olmak,
- Kentler ve yerel yönetimlere ilişkin uygulamaların izlenmesi, yasal çerçeveye uygunluklarının denetlenmesi, olası sonuçlarının ortaya konulması,
- Kent sorunlarının tespit edilmesi, sorunların farklı boyutlarının ortaya konulmasına yönelik kapsamlı araştırmalar yapmak, bu araştırmaları yayın ve benzeri yöntemlerle halk ve uzman kesimlerle paylaşarak, sorunların sağlıklı tespitine katkıda bulunmak,
- Kentlere ilişkin farklı alanlarda uygulamaya ışık tutacak standartların, ilkelerin ve uygulama araçlarının tanımlanması ve ilgili birimlerce uygulanmasına yönelik girişimlerde bulunulması,
- Kentsel gelişme ve yerel yönetimlere ilişkin eğitim programları, seminer, konferans ve toplantılar düzenleyerek kentsel sorunların ve çözümlerin tartışılmasına, toplumla paylaşılmasına ortam sağlamak,

h. Kentsel sorunlara ilişkin farklı uzmanlık alanlarının bir araya gelmesine ve kapsamlı bir çerçeveyi paylaşmalarına zemin hazırlamak.

Merkezin çalışmalarına ilişkin Yönetmelik taslağında ise şu ilkeler öneriliyor:

- a. KAM kar amacı gütmeyen, mali açıdan kendi harcamalarını karşılama kaygısı dışında ticari faaliyet göstermeyen kamu yararı merkezli bir oluşumdur.
- b. KAM her hangi bir siyasi parti ya da hareketle ilişkilendirilmiş bir yapılanma değildir. Yapacağı faaliyetlerde toplum merkezli anlayış, yaklaşım ve partilerle belli işbirliklerini öngörmekle birlikte, bu oluşumların parçası olarak görülmesine yol açacak tutumlardan kaçınacak ve farklı siyasal oluşumlara eşit mesafede duracaktır.
- c. KAM, TMMOB çerçevesinde gelişen bir yapılanma olmakla birlikte, kent sorunlarıyla doğrudan ya da dolaylı ilişkili meslek grupları, dernekler, sendikalar ve benzeri oluşumlarla ortak faaliyetler gerçekleştirmeyi hedefleyen bir anlayış içinde olacaktır.
- d. KAM kendi oluşumuna katkı yapan Odalar'ın üyelerinin faaliyet alanlarında, onlarla yarışan nitelikte bir faaliyet anlayışı içinde olmayacaktır.
- e. KAM çerçevesinde faaliyet gösteren katılımcılar bu faaliyetlerinden doğan ilişkilerini başka düzlemlerde, ticari ve siyasi içerikli olarak kullanamazlar.

Bağlı odaların katılımıyla oluşturulan bir TMMOB birimi olan KAM'ın merkezi Ankara olacak, ancak diğer illerde temsilcilikler oluşturabilecek. Merkezin bütçesini ise, TMMOB bütçesinden merkez için her yıl ayrılan kaynakların yanı sıra TMMOB ilkelerine ve Merkez amaçlarına uygun çalışan diğer kuruluşların bütçelerinden aktarılan kaynaklar, merkez amaçlarına ve TMMOB ilkelerine aykırı olmayan kuruluşlardan aktarılan araştırma fonları, bağışlar ve benzeri gelirler ve yayınlar ve diğer faaliyetlerden sağlanan gelirler oluşturacak.

Merkezin yapılanmasında üç temel organ öngörülmüyor:

- a. Genel Kurul
- b. Yönetim Kurulu
- c. Denetleme Kurulu

TMMOB'a bağlı odaların belirleyeceği, KAM faaliyet alanlarıyla ilgili, 2'şer temsilci (46 temsilci) ve meslek örgütleri, sendikalar, üniversiteler ve merkez amaçları doğrultusunda çalışan diğer kuruluşlardan TMMOB Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği 15 temsilci olmak üzere 61 kişiden oluşacak Genel Kurul'da üyeliğe seçilenlerin görev süresi iki yıl olacak.

Merkezin amaçları doğrultusunda her türlü çalışmaları yapmakla görevli Yönetim Kurulunun, Merkez Genel Kurulu tarafından iki yıllık süre için seçilen 5 asil ve 5 yedek üyeden oluşması hususu Yönetmelik taslağında yer alıyor.

Kentsel sorunlara ilişkin farklı uzmanlık alanlarını bir araya getiren ve TMMOB örgütlülüğünün gücü ile akademik niteliğinin yanısıra ciddi bir yönlendirme mekanizması oluşturma yollarını açan Merkezin kuruluşunun tüm üyelerimiz tarafından paylaşılmasını ümit ediyor ve bu konudaki katkı ve önerilerinizi bekliyoruz.

Bu vesile ile Merkezin oluşumu için görüşleri ve emeği ile katkı sağlayan yukarıda adı geçen üyelerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİ FAALİYETİNE BAŞLADI

Sürekli Eğitim Merkezimizde CAD ve GIS eğitimi alan gruplarımız Odamız Yönetim Kurulunca dersleri sırasında ziyaret edilerek, öğrencilerimizle tanışma amaçlı kısa sunuşlar yapıldı. Bu sunuşlarda merkezimizin oluşturulma süreci, kısa ve uzun dönemli amaçları, uzun süredir gereksinim duyulan, titizlikle planlanan böyle önemli bir projenin kendileri ile birlikte hayata geçmesinden duyulan memnuniyet aktarıldı. Öğrencilerimizin yalnızca derslere devamının değil, Odamız faaliyetlerine de ilgi göstermelerinin, tüm çalışmalarını, karar ve uygulamalarını katılımlarıyla zenginleştirmelerinin beklendiği ve önemsendiği ifade edildi. Sürekli Eğitim Merkezimizin Odamızca yürütülen meslek alanımıza ilişkin yoğun çalışma programı ve eylem planı hakkında bir iletişim ve etkileşim ortamı da oluşturmasının hedeflendiği dile getirildi.

Şehir Plancıları Odası Eğitim Merkezi faaliyete geçti. 100 kişiye, 5 ayrı grupta verilen CAD ve GIS eğitimi programı 21 Şubat 2005 Pazartesi günü başladı. Eğitim süresi, 5 haftalık CAD, 14 haftalık GIS eğitimi olmak üzere 19 hafta olup her grup haftada 8 saat ders almaktadır.

Eğitim programının ilk döneminin birinci ayağı olan CAD eğitimi dünyada yaygın olarak kullanılan AutoCAD ve ülkemizin gereksinimlerine göre tasarlanmış hem kamu hem de özel sektörde yaygın olarak kullanılan NetCAD yazılımlarının eğitim ve uygulamaları ile devam etmektedir. Yine bu dönemin ikinci ayağı olan GIS eğitimi safhası genel GIS kavramı, süreçleri ve fonksiyonlarıyla ilgili teorik ve teknik uygulamaları kapsayacaktır. Eğitimin son safhasında katılımcıların eğitim programı kapsamında edindikleri tüm teorik ve pratik bilgileri kullanacakları pilot bir uygulama projesi gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Gerçekleştirilecek pilot proje ile genel eğitim programı klasik anlamda bir bilgisayar programı kursu kimliğinden farklılaşarak, katılımcıların gelişen yeni teknolojileri planlama sürecinde kullanımını ve geleneksel yöntemlerle karşılaştırılmaları olanağını sağlayacaktır.

İlk dönem ön kayıtlarına toplam 304 kişi başvurdu. Bu başvuruların 97'si çalışmayan, 80'i kamu sektöründe ya da özel sektörde ücretli/sözleşmeli-tam/yarı zamanlı çalışan, 18'i serbest şehirci ve 40'ı kamu sektöründe 657 sayılı Yasa kapsamında istihdam edilen şehir plancıları ve 71'i (29'u son sınıf öğrencisi olmak üzere) öğrenciler tarafından yapıldı.

İlk dönem öğrencilerinin belirlenmesinde öncelik çalışmayanlara verildi. Herhangi bir işte çalışmadığını beyan eden başvuru sahipleri (özellikle AutoCAD başvurusu olan ve sınıf kapasitesi nedeniyle yerleştirilemeyenler ile 2. dönem için kaydolmak isteyenler hariç) taleplerine uygun program için kaydedildi. İkinci öncelik özel sektörde planlama işi dışında çalışanlara verildi. Özel sektörde planlama işinde çalışanlar arasında seçim yapılırken, başvuru tarihi ve herhangi bir bürodan birden fazla kişinin aynı dönemde öğrenci olmaması esası gözetildi.

Bu kapsamda 1. Dönem için yapılan 100 kişilik kaydın 83'ü çalışmayanlara, 17'si ise planlama işi dışında ve planlama işinde çalışanlara ait oldu.

2. Dönem için yine benzer şekilde değerlendirilecek ve kayıt yapılacak öğrenci başvurularının Nisan ve Mayıs aylarında alınması planlanmaktadır. Bu arada ön kayıt yaptırmak isteyen meslektaşlarımız Eğitim Merkezine başvurabilirler.

Eğitim Merkezi Tel: 418 30 75 ve 418 27 73

?

İL ÖZEL İDARESİ KANUNU YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

5302 sayılı “**İl Özel İdaresi Kanunu**” 4.3.2005 tarihli ve 25745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu Kanun ile, il özel idaresinin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları düzenleniyor. İl Özel İdaresinin görev alanı il sınırlarını kapsıyor.

Kanunun “İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 6. maddesinde; İl Özel İdaresi ilin çevre düzeni planını yapmakla görevli ve yetkili kılınıyor. İl çevre düzeni plânı; valinin koordinasyonunda, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılacak ve il çevre düzeni plânı belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanacak.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar bu Kanun kapsamı dışında bırakılıyor.

Kanunda İl Özel İdaresinin Organları olarak İl Genel Meclisi, İl Encümeni, Vali sayılıyor. İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organı olup, ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşuyor.

Kanunun 10. maddesinde “İl genel meclisinin görev ve yetkileri” sıralanıyor. Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak, il çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak plan ile ilgili yetkiler.

Kanunun 12. maddesine göre il genel meclisinin, il genel meclisince belirlenecek bir aylık tatil hariç her ayın ilk haftası meclis tarafından önceden belirlenen günde mutabakat toplantı yerinde toplanacağı hükme bağlanıyor.

Kanunun 16. maddesi uyarınca oluşan ihtisas komisyonlarına Kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ve ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilecek ve görüş bildirebilecek.

Kanunun “Stratejik plân ve performans plânı” başlıklı 31. maddesinde; Valiliğin, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plân ve programları ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans plânı hazırlayıp il genel meclisine sunacağı; stratejik plânın, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanacağı ve il genel meclisinde kabul edildikten sonra yürürlüğe gireceği; stratejik plân ve performans plânının bütçenin hazırlanmasına esas teşkil edeceği ve il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edileceği öngörülüyor.

Kanunun “Acil durum plânlaması” başlıklı 69. maddesinde; il özel idaresinin, yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla ilin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarını yapacağı, ekip ve donanımı hazırlayacağı; acil durum plânlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum plânlarıyla da koordinasyon sağlanacağı ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahallî idarelerin görüşleri alınacağı; plânlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrada sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabileceği; il dışında yangın ve doğal afetler meydana gelmesi durumunda, bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabileceği hükme bağlanıyor.

“Uygulanmayacak hükümler” başlıklı 70. madde içinde il özel idaresinin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle ilgili olarak, 24.4.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umûmî Hıfzıssıhha Kanunu, 10.6.1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda İl Özel İdaresi Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtiliyor.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞINCA YAPILAN ÇEVRE DÜZENİ PLANI DANIŞMANLIK HİZMET ALIMI İHALELERİNİN KAMU İHALE KURUMUNCA İNCELENMESİNİ TALEP ETTİK

Kamu İhale Kurumuna, Kırıkkale Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Osmaniye Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Hatay Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Manisa Valiliği İl Özel İdare Müdürlüğü, Balıkesir Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne ihaleye çıkılmış, Konya Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ve Sakarya Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından ihale duyuruları yapılan çevre düzeni planları ile ilgili olarak üyelerimizin şikayetlerini ve iddialarını yazılı olarak ilettik. Bu iddiaların incelenmesini, gerekli düzeltmelerin yapılmasını ve önlemlerin alınmasını istedik.

Çevre ve Orman Bakanlığı'nca hazırlanan tip şartnamelerde yer alan bazı hususların, planlama disiplininin gerekleri tam olarak yerine getirilmeksizin sonuçlanabileceğini, dolayısıyla elde edilecek planlarla, amaçlanan sonuçlara ulaşılmasında güçlükler yaşanabileceği yönünde endişelerimizi aktardık.

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan tip şartnamelerin mühendislik, mimarlık ve şehir planlama mesleklerinin serbest olarak icra edilmesi ile ilgili düzenlemeleri içeren 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve Oda yönetmeliklerimize aykırı olduğu iletildi. 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve gerekse Kamu İhale Kanu'na göre, isteklilerden istenecek belgeler arasında ilgili meslek odasından alınacak belgenin de ilave edilmesinin bir gereklilik olduğu, bu belgenin zorunlu olarak aranmaması halinde, ihaleye meslek odamıza tescilli olmayan, yönetmeliklerimizdeki koşulları taşımayan kuruluşların katılımına olanak verildiği, planlama yetkisine sahip olup olmadığı belli olmayan kişilerin ihaleye kabul edildiği, bu durumda üretilecek, hazırlanacak planların niteliğinde de ciddi sorunlar çıkabileceği Kamu İhale Kurumu'na yazdığımız yazıda belirtildi.

İlgili Valiliklerce yapılan ihale duyurularında, planları hazırlayacak teknik kadronun şehir plancısı koordinatörlüğünde disiplinlerarası bir niteliğe sahip olması gerektiği belirtilmesine karşın, iş deneyimine ilişkin verilen benzer iş tanımının, bu hizmetleri verebilecek yetkili şehir plancılardan farklı meslek gruplarının da söz konusu işleri üstlenmesine olanak yarattığı ifade edildi.

Yapılan ihalelerde çevre düzeni planı ve bölge planlarının benzer iş olduğunun tartışmasız olduğu, ancak, söz konusu ihalelerde *“altlık ve arazi kullanımı tespitinde kullanılan 5 m. veya daha iyi çözünürlükte uydu görüntüleri ve/veya analizleri işleri”* ile *“mekansal verilerin tasarımı, sayısallaştırılması ve coğrafi veri tabanlarına entegrasyonu işleri”* nin benzer iş kapsamına alınması ile bugüne kadar her ölçekte kent planı üretmiş planlama firmalarının bir kenara itildiği, asli işleri planlama olmayan firmaların avantajlı hale getirildiği yazımızda üzerinde durulan konular arasında yer aldı. Öncelikle planlama işinde benzer iş olarak, planlama sürecinin (sorun tanımlama, analiz, sentez, tasarım) kendisinin tanımlanması gerektiği, uydu görüntüleri ve/veya analizlerinin ise planlamanın gereklerine göre elde edilmesi gereken çalışmalar veya verilerden biri olduğu, gerek uydu görüntüsü işleme işleri ve gerekse arazi kullanımının uydu görüntüleri aracılığıyla yapılması ve coğrafi veri tabanına dönüştürülmesi işlerinin, planlama öncesinde yapılması gereken sayısız araştırma konusundan bir bölümünün elde edilmesine yönelik teknik hizmetleri içerdiği yazımızda belirtildi. Diğer verilerin elde edilmesinde olduğu gibi uydu görüntülerine yer verilmesi, planların, hangi yöntem ile elde edileceği ile ilgili bir destek hizmet işi olup benzer iş tanımı içinde yer almaması gerektiği vurgulandı. Uydu görüntüleri ve/veya analizleri işlerinin salt teknik boyutlu işler olması, altlık ve arazi kullanım tespitinde kullanılacak görüntüler ve/veya analizler yanında, planlamaya veri teşkil eden ekonomik, demografik, jeolojik vb. verilerin okunması, değerlendirilmesi işlerinin de, planlama sürecinin bir parçası olmakla birlikte, planlama çalışmasına yönelik benzer iş niteliğinde bir iş deneyimi niteliği taşımadığı açıkça yazımızda anlatıldı.

Tümüyle planlama işleri olan nazım ve uygulama imar planlarının, bunlara ilişkin (planlama kararları da üreten) analitik etüd ve araştırma çalışmalarının yani planlama işlerinin aslının iş deneyimi olarak kabul edilmediği bir ihalede, bu tür benzer iş tanımlarıyla rekabetin ve katılımın artırılması amacından da söz edilemeyeceği de belirtildi. Ülkemizdeki planlama sürecinin kademeleri açısından *“çevre düzeni planının”* üst ölçeğini oluşturan *“bölge planı”* çalışmalarının benzer iş tanımı içine alınması ne kadar doğru ve isabetli bir gereklilik ise *“çevre düzeni planının”* alt ölçeğini oluşturan *“nazım ve uygulama imar planlarının”* da benzer iş olarak tanımlanması gerektiği ve söz konusu ihalelerde rekabet ve katılımın artırılmasının ancak bu tür düzenlemelerle sağlanabileceği ifade edildi.

Şartnamelerde, söz konusu uydu görüntülerinin/analizlerin benzer iş olarak sayılması, asıl benzer işler olan, çevre düzeni planı, bölge planı, bilimsel raporların hazırlanması ile eşdeğer özelliklere sahip hizmetler olarak tanımlandığı, oysa ki, Kamu İhale Kanununda benzer işin, *“ihale konusu hizmet veya hizmetin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren”* işler olarak tanımlandığı, şartnamede yer alan benzer iş tanımlarının, bir yandan şehir planlama firmalarını mesleki etkinlik alanından dışlarken, diğer yandan farklı işlerle uğraşan, geçmişte hiçbir çevre düzeni planı, bölge planı, bilimsel rapor işleri çalışmasını yürütmemiş firmalara işlerin verilmesine neden olacağı yazımızda belirtilerek bunun kamu yararına aykırı olduğu belirtildi.

Kamu İhale Kanununun *“Temel İlkeler”* başlıklı 5'inci maddesinde açıkça; *“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur”* denilmesine rağmen yapılan yanlış benzer iş tanımının, bu temel ilkeye aykırı olarak katılımı sınırlandırdığı ve rekabeti engellediği yazımızda belirtildi.

Kamu İhale Kanununda açıkça; yapılacak ihalelere katılacak firmalarda yer alan teknik personelin iş konusunda “deneyimli ve işin uzmanı olması” şartı bulunmasına rağmen, şartnamelerde planlama konusunda deneyimin, okuldan mezun olunan tarihe endekslenmesi yazımızda eleştirildi. Ayrıca kadroda yer alması istenen şehir plancısı, harita mühendisi, jeoloji mühendisi, ziraat mühendisi ve veri girişi uzmanı gibi personelden “planlama” konusunda değil, uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri konusunda deneyimli ve uzman olması istenmesinin, yaptırılan işin Bakanlık tarafından bir planlama işi olarak değil, uydu görüntüsü işleme ve coğrafi bilgi sistemi veri tabanı oluşturma işi olarak algılandığını gösterdiği ifade edildi.

Planlama işinin ne tür süreçlerden oluştuğu belirtilerek, şartnamelerde yer alan gerek benzer iş tanımları ve gerekse teknik personelin yeterlilik ve deneyimine ilişkin konuların mevzuata, bilime ve teknik gereklere aykırı olduğu belirtildi.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 43'üncü maddesine dayanılarak, söz konusu ihalelerde, “Çevre Düzeni Planı” hizmetinin uzmanının şehir plancısı olduğu, ihalelerde şehir plancıları dışında kilit personel istenmesinin ilgili mevzuata aykırı olduğu ve planlama işinin belirli bölümünde ve kısa süreli, geçici görev yapacağı şartnameden de belli olan “harita mühendisi, jeoloji mühendisi ve ziraat mühendisi”nin kilit personel olarak değil, diğer yardımcı personelle bir arada sayılması gerektiği yazımızda belirtildi.

Şartnameler, Çevre Düzeni Planları'nın coğrafi bilgi sistemleri kullanılarak hazırlanması düşüncesi üzerinden kurgulandığı ve şartnamede yasaya aykırı biçimde, bir markanın öne çıkarılmasını sağlayacak ve avantajlı konuma getirecek düzenlemeler yapıldığı da ayrıca ifade edildi ve ihaleyi alan firmaların da bunun bir göstergesi olduğu belirtildi.

İstekliler arasında yapılacak puanlama kriterlerinden ISO belgeli firmaların avantajlı konuma geldiği anlaşıldığından Odamıza kayıtlı serbest şehircilik bürolarından hiç birinin bu güne kadar ISO Belgesi almamış olmasından dolayı, ihaleye dezavantajlı olarak katılabilmeleri söz konusu olacağına da yazımızda yer verildi.

Söz konusu ihalelerle ilgili olarak, her ihalede ilgili kurumlara ve doğrudan Bakanlığa yapılan uyarılar ve düzeltme istemimize rağmen, hazırlanan şartnamelerde hiçbir değişikliğe gidilmediği, tam anlamıyla bir planlama işi olan söz konusu Çevre Düzeni Planlarına ilişkin ihalelerin, uzmanlık alanı ve faaliyet konusu planlama olmayan firmalar arasında, merkezi olarak paylaşılacak istendiği izlenimini doğurduğu da yazımızda belirtildi.

Bu tespit ve iddialar ışığında, bugüne kadar gerek ihalesi yapılan 5 ilde (Osmaniye, Kırkkale, Hatay, Manisa, Balıkesir) ve gerekse ihale duyurusu yapılmış olan 2 ilde (Konya ve Sakarya) ihale sürecinin durdurulması gerektiği ve yapılmış olan ihalelerin de iptal edilmesi gerektiğine yazımızda yer verildi.

KONYA, SAKARYA VE ÇANAKKALE ÇEVRE DÜZENİ PLANI DANIŞMANLIK HİZMET ALIM İŞLERİNE İTİRAZ ETTİK

Odamız Çevre ve Orman Bakanlığı ile Valiliklerin İl ve Çevre Müdürlüklerine itiraz yazısında daha önceki bültenlerde yer alan itirazlara ilave olarak yeni itiraz gerekçelerine de yer verdi.

Valiliklerce yapılan ihale duyurusunda, planları hazırlayacak teknik kadronun şehir plancısı koordinatörlüğünde disiplinlerarası bir niteliğe sahip olması gerektiği belirtilmesine karşın, iş deneyimine ilişkin verilen benzer iş tanımı şehir plancılarından farklı meslek gruplarının da söz konusu işleri üstlenmesine olanak yaratıldığı,

İhale duyurusunda çevre düzeni planları yapımı işinde “çevre düzeni planı yapma”, “bölge planı yapma”, “analitik etüd ve sentez hazırlama” dışında “uydu görüntüleri ve/veya analizleri ile sayısallaştırma” işlerinden birinin yapılmasının benzer iş olarak kabul edildiği, yani çevre düzeni planı yapım işi için; daha önce çevre düzeni planı ve bölge planı yapmayan ancak analitik etüd ve sentez yapan veya uydu görüntüleri ve/veya analizleri ile mekansal verilerin tasarımı, sayısallaştırılması ve coğrafi veri tabanlarına entegrasyonunu yapan bir firmanın ihaleye girme olanağına kavuştuğu, ülkemizde bugüne kadar çevre düzeni planları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yapılmış olduğundan, çevre düzeni planı ve bölge planı işi yapan firmaların sayısının çok az olduğu, bu durumda planlama işi yapmayan ancak ihalede benzer iş tanımı kapsamında yer alan uydu görüntüleri ve/veya analizleri ile sayısallaştırma yapan firmalar ihaleye girme ve işi alma konusunda üstünlük sağlandığı ve önlününin açıldığı, daha da önemlisi bir planlama ihalesinde işin asıl sahibi olan, uzmanı olan, şehir planlama mesleği ve şehir plancılarının yok sayıldığı,

Çevre düzeni planı ve bölge planlarının benzer iş olduğu tartışmasız olduğunun, uydu görüntüleri ve/veya analizleri ile sayısallaştırmanın ise planlamanın gereklerine göre elde edilmesi gereken çalışmalar veya verilerden biri olduğu, bu nedenle diğer verilerin elde edilmesinde olduğu gibi uydu görüntülerine yer verilmesinin, planların, hangi yöntem ile elde edileceği ile ilgili bir destek hizmet işi olup benzer iş tanımı içinde yer almaması gerektiği, uydu görüntüleri ve/veya analizleri, analitik etüd ve sentez işlerinin çevre düzeni planı işi ile nitelik, içerik, süreç ve kararlar açısından benzer olmadığından Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 3. maddesinde tanımlanan benzer iş tanımına aykırı olduğu, 3194 sayılı İmar Kanununun 44. maddesi uyarınca çıkarılan İmar Planlarının Yapımını Yükümlenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Yeterlilik Yönetmeliği'nde planlama işinin tanımlandığı, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 3/10 maddesi nde ise çevre düzeni planı tanımı yapıldığı, anılan Yönetmelik hükümlerinden anlaşıldığı üzere gerek nitelik (çevre düzeni planı tanımı ve yapımı) gerekse büyüklük (plan yapılan alanın büyüklüğü ve gelecekteki nüfus) açısından uydu görüntüleri ve sayısallaştırmanın, çevre düzeni planı işi ile hiçbir şekilde benzerlik göstermediği,

Uydu görüntüleri ve/veya analizleri işlerinin salt teknik boyutlu işler olması, altlık ve arazi kullanım tespitinde kullanılacak görüntüler ve/veya analizler yanında, planlamaya veri teşkil eden ekonomik, demografik, jeolojik vb. verilerin okunması, değerlendirilmesi işlerinin de, planlama sürecinin bir parçası olmakla birlikte planlama çalışmasına yönelik benzer iş niteliğinde bir iş deneyimi niteliği taşımadığı,

Bu durumda çevre düzeni planı, bölge planı, bilimsel rapor işlerini yapmayan, bu konuda deneyimleri olmayan, uydu görüntüleri/analizleri konusunda uzmanlaşan diğer gerçek veya tüzel kişilerin ihaleye girmesine ve yükümlenmesine neden olunacağı,

Uzmanlık

Uzmanlık açısından ise; uydu görüntüsü ve/veya analizleri ile sayısallaştırma işleri uzmanlık alanı, planlama alanından farklı olup, benzerlik göstermediği, planlama eğitiminin üniversitelerin şehir ve bölge planlama bölümleri tarafından, planlama konusunda belli bir program dahilinde verilmediği, uydu görüntüleri ve/veya analizlerinin şehir planlama, harita mühendisliği ile diğer ilgili mühendislik alanlarının kullandığı bir uygulama aracı olduğu, bu konuda mesleki eğitim anlamında bir uzmanlıktan bahsedilemeyeceği,

Personel ve Organizasyon

İhale konusu danışmanlık hizmeti işi için asgari olarak pozisyon ve nitelikleri belirtilen kilit personelden 1 koordinatör şehir plancısı (14 yıl tecrübeli), bunun yanında uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri konularında deneyimli şehir plancısı (1), harita mühendisi (1), jeoloji mühendisi (1) ve ziraat mühendisi (1) istendiği, söz konusu kilit personelin nitelikleri, pozisyonu ve sayısının da Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 39. maddesine aykırılık teşkil ettiği, çevre düzeni planı yapım işi bir planlama işi olduğundan bu işin kilit olarak şehir plancıları tarafından yapılması gerekirken, ihale işinin plancıların dışında diğer mesleklerin ağırlıklı olduğu bir meslek grubuna verilmek istendiği, ayrıca şehir plancısı, harita mühendisi, ziraat mühendisi, jeoloji mühendisinden uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri konusunda deneyim istenmesinin de, ihalenin planlama firmaları dışında uzaktan algılama firmaları lehine bir durum yarattığı, bu durumun, planlama işinin alımında planlama firmalarının ve şehir plancılarının rekabetini ortadan kaldırdığı, işin uydu görüntüsü işleme ve coğrafi bilgi sistemi veri tabanı oluşturma işi olarak ortaya konmasına neden olduğu, şehir plancıları dışındaki meslek alanlarının kilit personel yanında çalıştırılacak pozisyon ve nitelikteki personel kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, ayrıca kilit personelden, planlama işinin konusuna yönelik bir deneyim yerine coğrafi bilgi sistemleri alanında deneyim istenmesinin de başka bir çelişki oluşturduğu ifade edildi.

Planlamanın ve plan yapım süreci anlatılarak, bu sürecin bütünü gözardı edilerek, coğrafi bilgi sistemlerine indirgenmesinin, yapılan işin amacına aykırı düşeceği gibi, kamu yararı açısından ciddi sorunlara yol açabileceği, planlama işinin gerektirdiği nitelikte ve kalitede yapılmasında da sıkıntılar yaşanabileceği,

Meslek Odası Kayıt Belgesi

Bu hususların dışında, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerine yönelik ihalelerde gerek isteklilerin tabi olduğu 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve gerekse Kamu İhale Kanununa göre, isteklilerden istenecek belgeler arasına ilgili meslek odasından alınacak belgenin de ilave edilmesinin bir gereklilik olduğu,

İhaleye meslek odamıza tescilli olmayan, yönetmeliklerimizdeki koşulları taşımayan, ortakları arasında şehir plancısı olmayan kuruluşların da katılımına olanak vereceği, meslektaşlarımızın ücretli çalışan durumunda kalacağı, şehir plancılarının koordinatör olma özelliğinin fiilen ortadan kalkacağı, üretilecek, hazırlanacak planların niteliğinde ciddi sorunlar çıkabileceği,

Yetki

Ayrıca, bilindiği üzere 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun TBMM'nde 22.2.2005 tarihinde kabul edilmiş ve Cumhurbaşkanlığına gönderildiği ve yürürlüğe girdiği, İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesinde il çevre düzeni planının valinin koordinasyonunda, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılacağı ve belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanacağı öngörüldüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın bugüne kadar çevre düzeni planı konusunda aldığı yetkiyi kamu yararı, planlama ilkeleri, şehircilik esasları açısından kullanıp kullanmadığı hakkında kamuoyunda şüpheler oluştuğu, kim tarafından yapıldığından çok nasıl yapıldığı bağlamında önem taşıyan üst ölçek planlar konusunda yeni açılımlar ve bilimsel derinlikler sağlanamamış ve kamuoyu eleştirileri ile katkılarının gözardı edilmiş olmasının, Odamız tarafından endişe ile takip edildiği, Çevre ve Orman Bakanlığının yetkili olmadığı belirtildi.

Sonuç olarak, Konya , Sakarya ve Çanakkale İli, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ihalelerinin, Kamu İhale Kanununa ve bu kanun uyarınca yayımlanan Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine, 6235 sayılı TMMOB Kanunu ve Odamız yönetmeliklerine açıkça aykırı olduğu, bunun yanısıra çevre düzeni planında mesleğimizin dışlandığı, planların kamu yararına yapılmasının engellendiği, rekabette eşit koşulların sağlanmasının gözardı edildiği, planlama işinin kalitesini ve niteliğini düşürecek uygulamalar yaratıldığı, çevre düzeni planının bir plan olmaktan çıkarıldığı, Odamızın söz konusu ihale ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadığı takdirde her aşamasında gerekli kurumlara itirazlarda bulunacağı, kamuoyunu bilgilendireceği ve gerektiğinde yargı yoluna başvuracağı ifade edildi.

7. KIRSAL ALAN PLANLAMASI SEMİNERİ 8 NİSAN TARİHİNDE YAPILACAK

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, "AB Süreci ve Kırsal Alanlarımızın Geleceği; Yeni Mekansal İlişkiler ve Stratejiler" başlıklı 7. Kırsal Alan Planlaması Seminerini düzenliyor. Seminer, Avrupa Birliği sürecinde kırsal alanlarla ilgili politikaların ekonomik, sosyal ve mekansal etkilerini ortaya koymak ve bu süreçte ülkemiz kırsal alanlarında ortaya çıkacak yeni mekansal ilişkiler ve stratejiler konusunda bir tartışma ortamı yaratmak amacı ile yapılıyor. Seminerin bir diğer amacı da bu süreçte planlamanın değişen rolü tartışılmaya açılıyor.

Seminer iki başlık altında yapılacak. Birinci başlık altında Avrupa'da kırsal alanlar üzerinde etkili olan farklı politikalar ele alınacak. Ortam Tarım Politikası (OTP), Kırsal Kalkınma Politikaları (RPD) ve Avrupa Mekansal Gelişme Perspektifi (ESDP) birlikte değerlendirilecek ve bu politikaların Avrupa kırsal alanlarındaki etkileri tartışılacak.

İkinci başlık altında Avrupa örneklerinden yapısal farklılıklar taşıyan ülkemiz kırsal alanlarında bu politikaların uygulanma süreci ele alınacak. Bu bölümde uyum sürecinde temel sorunlar, olası ekonomik, sosyal ve mekansal etkiler, ülkemiz kırsal alanlarıyla ilgili yeni stratejiler ve bu süreçte planlamanın rolü tartışılacak.

Seminer ile bilgilere; 0212 252 16 00/298 telefon numarasından ve kırsalplanlama@yahoo.com e-posta adresinden öğrenilebilir.

FOÇA DAVASINDA İPTAL KARARI VERİLDİ

Şehir Plancıları Odası İzmir şubesinde açılan, İzmir Foça ilçesi Atatürk Mahallesi, 1201 Ada, 3 parselde kayıtlı olan ve 1. Derece Arkeolojik Sit Alanında kalan taşınmazla ilişkin 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı kararının 3. Derece Arkeolojik Sit olarak değiştirilmesine yönelik olarak İzmir 2 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.5.2003 günlü ve 11646 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada İzmir 1. İdare Mahkemesince iptal kararı verildi.

Kararın son bölümünde; “sonuç olarak dava konusu parselde ve çevresinde yapılan kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan kalıntıların antik Phokaia kentinin en azından mezarlık alanının dava konusu parselin bulunduğu alana kadar yayıldığını ortaya koyduğu, antik Phokaia kentinin 3. Derece Arkeolojik Sit sınırında yer alan parselin aynı zamanda modern yerleşim merkezi sınırında da konumlanmış olduğu ve bu nedenle çevre parsellerin bir bölümünde yapılaşmanın tamamlandığı, ancak antik kent ve kalıntıların çevreleriyle birlikte korunmaları gerektiği, bu nedenle dava konusu parselin 3. Derece Arkeolojik Sit olarak tesciline ilişkin İzmir 2. no'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararının yerinde olmadığı, parselin 2. Derece Arkeolojik Sit olarak tescili gerektiği kanısına ulaşıldığı belirtilmiştir. Bilirkişi raporu taraflara tebliğ edilmiş, davalı idarece yapılan itirazlar rapordaki açıklamalar karşısında yerinde görülmemiştir.... Parseldeki uygulamaların 16.1.2002 gün ve 10376 sayılı karar doğrultusunda yapılacağına ilişkin dava konusu işlemin koruma mevzuatına uyarlık bulunmamaktadır.... Açıklanan nedenlerle dava konusu işlemin iptaline oy birliğiyle karar verilmiştir.” denilmektedir.

?

BASIN AÇIKLAMASI YAPTIK “RANT YÖNETİMİ DEĞİL, KENT YÖNETİMİ! BİLİME, TOPLUM YARARINA VE HUKUKA AYKIRI BİR KENT YÖNETİMİ DEĞİL, SAĞLIKLI BİR KENT YÖNETİMİ KARŞIYAKA’NIN GELECEĞİNİN TEMELİ OLMALIDIR.”

Şubemizde son aylarda Karşıyaka ilçesinde toplum yararına, planlama değerlerine ve hukuka aykırı gelişmelerin gözlenmesi üzerine bu gelişmelere yönelik meslek odamızın uyarılarını içeren bir basın açıklaması yapılmıştır. Açıklamada özetle; planlama biliminin ve toplum yararının temel alınmadığı bu gelişmelerde hukuku, yerel katılımı, toplum yararını yok sayan ve ihale rantına yönelik uygulamaların yoğunlaştığı belirtilerek aşağıdaki gibi devam edilmiştir;

“...Yıllardır çalışmalarda bulunan, farklı kesimlerin, meslek odalarını, sendikaların, derneklerin, sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin, duyarlı grup ve kişilerin, muhtarların ve belediyenin temsilcilerinden oluşan Karşıyaka Kent Meclisi'nin hiçbir nedeni yokken tanınmaması ve onun yerine çoğunluğunu resmi temsilcilerin oluşturduğu ve 4 ayda bir toplanacak olan resmi kent konseyinin oluşturulmaya çalışılması, sivil katılımı, toplumun ve uzmanlıkların katılımını amaçlamayan demokratik temellerden yoksun, yerel sivil birikimi ve denetimi kent yönetiminden uzak tutmak isteyen bir yaklaşım ortaya konmaktadır.

...Yine Mavişehir bölgesinde planlı, henüz yapılaşmamış ve zemin riski taşıyan bölgelerde konut yoğunluğunu arttıran, ticari kullanımlara ve yapılaşmaya konu yeni tesisleri öngören, yeşil alanları, spor alanlarını, otopark alanlarını azaltan Karşıyaka'ya ve İzmir'e trafik yükü çok açık olan bu bölgede trafik yükünü daha da arttıran rant amaçlı taleplere taraf olunması, plan revizyonlarına gidilmesi Karşıyaka'nın sağlıklı kentleşmesine olanak vermeyen plan, planlama ilkelerine ve toplum yararına aykırı bir başka girişimlerdir.

Kamu kaynaklarının savurganca kullanılmaması ve kamu projelerinin geciktirilmeden kentlinin hizmetine sunulması gerekirken planlama kararlarıyla oluşmuş bir alanda ve inşaatı bitmekte olan Karşıyaka Belediye Hizmet Binası'nın inşaatını durdurup, belediye hizmet alanı olarak ayrılan ve yapılaşması tamamlanmakta olan bu alanın, kentsel tasarım, mühendislik ve mimarlık projelerinin her birinin çok farklı olması gerektiği halde, plan değişikliğiyle eğitim ve sağlık alanlarına çevrilmesi, gelecekte bu kullanımlara ilişkin özel çıkarlara devir olanağının çıkarılması, yeni belediye hizmet binasını ise yoğun kent merkezinde, hizmet alanı çok sınırlı olan küçük bir parselde ve otoparkını o bölge içi yapılmış otoparktan yasalara aykırı biçimde karşılayan kent merkezine yeni bir trafik yükü getiren bir alanda ihale rantlarına yönelik ve yeniden kaynak harcanarak yapılması girişimleri bilimin, toplum yararının yok sayılması kamu kaynaklarının savurganca kullanılmasıdır...”

?

“İZMİR KENT GELİŞİMİ VE DÖNÜŞÜMÜ ATÖLYESİ” TOPLANDI

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi, Mimarlar Odası İzmir Şubesi ve Konak Belediyesi'nin temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan “İzmir Kent Gelişimi ve Dönüşümü Atölyesi Toplantıları”nın ilki 26 Ekim 2004 tarihinde, ikincisi ise 22 Aralık 2004 tarihinde Şubemizde gerçekleştirildi.

Yapılan atölye toplantılarında İzmir Büyükşehir bütünündeki gecekondulara yönelik yapılacak planlama çalışmalarının ilkeleri ve bu ilkelere bağlı olarak oluşturulacak modeller ele alındı. Gecekondulara yönelik yapılacak planlama çalışmalarının sosyal temelli olması ve inşaat rantlarına yönelik girişimlerden uzak tutulması vurgulandı. Konak Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapılacak olan 3. toplantıda ise çalışma konusuna ilişkin son yasal ve yönetsel düzenlemelerin ele alınmasına karar verildi.

?

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ GÜZ DÖNEMİ ETKİNLİKLERİNE KATILDIK

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Güz Dönemi Başlangıç Etkinlikleri kapsamında 22 Şubat 2005 tarihinde yapılan “Kent Merkezindeki Okul ve Hastanelerin, Kent Dışına Taşınması ve Kente Etkileri” konulu söyleşiye şubemizce katıldık. Söyleşide özetle bu girişimlerin kent merkezlerinde yer alan sağlık ve eğitim kuruluşlarının, özel ve ayrıcalıklı ranta konu edilmesinin bir başka örneği olduğu, toplum yararının ve planlama ilkelerinin yok sayıldığı ve kentimizin nazım planına yönelik çalışmalarının yürütüldüğü bu dönemde, bu çalışmalarını da olumsuz etkileyeceği vurgulandı.

?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE DÜZENLENEN TOPLANTILARA KATILDIK

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce düzenlenen “5272 Sayılı Belediye Kanunu’nun 76. ve 77. Maddeleri Gereği Hazırlanacak Yönetmelik Taslağı” konulu toplantı 11 Mart Cuma ve 12 Mart Cumartesi tarihlerinde İzmir Balçova Termal Tesisleri toplantı salonunda yapıldı. Meslek odalarının, sivil toplum kuruluşlarının, yerel yönetim temsilcilerinin ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katıldığı toplantıda taslağa yönelik olarak şubemizin görüş ve önerileri sunuldu.

Şubemizce taslakta demokratik ve yaygın katılımın temel alınması ve kararların ilgili yerel yönetim organlarının çalışmalarında dikkate alınmasını sağlayacak yapılanmalara gidilmesi gerektiği vurgulandı.

?

ÇAMLARALTI LİSESİ ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN YAPILAN “YAŞADIĞIMIZ KENT VE ÜTOPYALAR” KONULU ÇALIŞMALARINA KATILDIK

Şubemizce İzmir’de bulunan ilk ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere yönelik, “planlama bilimi ve toplum yararı temelinde kentlilik bilincinin oluşturulması” konusunda yürütülen çalışmalar kapsamında, Çamlaraltı Lisesi’nde öğrenim gören bir grup öğrenciye, şube başkanımızca şubemizde, çalışmalarının konusu olan “yaşadığımız kent ve ütopyalar”a ilişkin bir sunum yapıldı. Yapılan sunumda kentimizin doğal ve kültürel kaynaklarına, tarihsel sürecine ve günümüzde planlama çalışmalarında temel alınması gereken değerlere yönelik bilgiler verildi.

?

III. İ.B.Ş.B. TARIHE SAYGI VE YEREL KORUMA ÖDÜLLERİ HAZIRLIK TOPLANTILARINA KATILDIK

Şubemizce, bu yıl üçüncüsü yapılacak olan Tarihe Saygı ve Yerel Koruma Ödüllerine yönelik İzmir Büyükşehir Belediyesi’nde yapılan ve farklı çevrelerin katılımıyla gerçekleştirilen hazırlık toplantılarına katılım sağlandı.

Toplantılarda yönetmelik çalışmalarında şubemizin etkin katılım gösterdiği Tarihe Saygı ve Yerel Koruma ödülleri, kentimizin binlerce yıllık doğal ve kültürel birikimini temel alan, kentlilik bilinci oluşturan çalışmaların yer alması için yaygın bir çaba gösterilmesi gerektiği vurgulandı.

?

DÜNYA BİSİKLET GÜNÜNDE PANEL DÜZENLENECEK

Kent sınırlarının büyümesiyle birlikte otomobil kullanımı, erişilebilirliğin yüksek olması nedeni ile artmış, bisiklet ve yaya yolculukları azalmıştır. Bisiklet kullanımının azalmasında diğer unsurlar ise gerekli güvenlik önlemlerinin olmaması ve trafikte görülen sıkışıklıklardır.

Bisiklet kullanımı belli bir tarifeyle bağımlı olmamasından, esnek bir ulaşım türü olmasından, rahat erişim sağlamasından, çevreye duyarlı olmasından, biyolojik enerjiyi kullanmasından, park sorununun minimum olmasından, büyük kazalara sebebiyet vermemesinden, maliyetinin gerek kullanıcı için gerekse kamu açısından düşük olmasından, fiziksel egzersiz yaptırmasından dolayı avantajlı ulaşım türüdür

Günümüzde bisiklet birey için fiziksel ve ruhsal dinlenme; toplum için ise çevre duyarlı enerji korunumu ilkeleriyle bağdaşan bir ulaşım türüdür. İnsanların ulaşımında bisikleti tercih etmeme nedenlerinin ortadan kaldırılması ve bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için aşağıdaki düzenlemeler yapılmalıdır;

- Kentlerde bisiklet ulaşımını desteklemek üzere ilgili birimlerce, bisiklet yollarının analizi, teknik alt yapı ve yapımların uygulanmasına hız verilebilir. Mevcut bisiklet yollarının tanıtımı yapılabilir ve bu yolların periyodik olarak bakımı sağlanabilir.
- Bir karayolu yapılırken, yanına sadece 1,50 m.'lik bir genişlik ilavesiyle ekolojik ulaşım desteklenebilir.
- Otopark düzenlemelerinde, bisikletler için de özel park yerleri yapılabilir. Aynı uygulama kamu kuruluşları, okullar ve özel şirketlerin park yerleri içinde de oluşturulabilir.

Konya'da gerek kentle çevresindeki bağ ve bahçeler arasında yapılan yolculuklarda ve gerekse hızla sanayileştikçe oluşan işçi kesiminin çalışma ve konut alanları arasındaki yolculuklarda, topografya ve iklim koşullarının sağladığı uygun ortamdan yararlanarak bisiklet kullanımının önemli bir rolü olmuştur. Ancak bisikletliler, ulaşım sistemi içinde diğer trafiğin olumsuz etkilerine en açık ve korumasız yol kullanıcılarıdır. Motorlu taşıtlarla herhangi bir çarpışmada, yaralanma ve ölüm oranları diğer kullanıcılara göre çok daha yüksektir. Bu durum, bisiklet kullanımını diğer türlere göre daha tehlikeli ve riskli bir duruma getirmekte, bisikletlilerin özel düzenlemelerle korunması gerekmektedir. Bu sorunların azaltılarak Konya kent içi ulaşımında bisikletin kullanılması trafikte yaşanan sıkıntıları azaltacağından ve kentsel fonksiyonların artışına sebebiyet vereceğinden desteklenmesi gereken bir ulaşım türü olmaktadır.

Bu sebeple; 19 Nisan 2005 Dünya Bisiklet Günü'nde, kentimizde, sekreteryasını Şehir Plancıları Odası Konya Şubesinin yürüttüğü, bisiklet yolları ile ilgili ulusal nitelikte bir panel düzenlenmesine karar verilmiştir.

Odamız tarafından düzenlenecek panel ile aynı gün tüm halkımızın katılacağı çeşitli etkinlikler de yapılacaktır. Bu etkinlikler içerisinde yediden yetmişe tüm bisiklet kullanıcılarının ve halkın katılacağı bir halk turu ve çeşitli yarışmalar düzenlenecektir. Ardından, bir çok resmi kurumun da düzenlenmesine katkıda bulunduğu "Bisiklet Yolları" konulu panelimiz başlayacaktır. Panelin ardından da katılımcılar arasında hediye çekilişi yapılacaktır. 19 Nisan 2005 Dünya Bisiklet Günü konulu (Doğru ve güvenli bisiklet kullanımı nasıl olur?, Bisiklet yolları, Bisiklet park yerleri, Bisiklet kullanıcıları vb. konular) ödüllü bir slogan yarışması düzenlenmiştir. Slogan yarışması için son başvuru tarihi 1 Nisan 2005 olarak belirlenmiştir.

Panel Düzenleme Kurulu;

Konya Valiliği, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü, Bisiklet Federasyonu, Gazeteciler Cemiyeti, Selçuklu Belediyesi, Karatay Belediyesi, Meram Belediyesi, Selçuk Üniversitesi, Şehir Plancıları Odası Konya Şubesi

?

ULAŞIM ZAMMININ GERİ ALINMASI İÇİN 32 BİN İMZA TESLİM ETTİK

Şubemizin de yürütücüsü olarak içinde yer aldığı ANKARAM Platformu'nca yürütülen "Ulaşım Zammı'nın geri alınmasına yönelik kampanyada toplanan 32 bin imza, 22 Şubat 2005 tarihinde büyük bir buluşma ile Belediyeye teslim edildi.

Yürütülen kampanya kapsamında Şubat ayındaki kampanya sürecinde aşağıdaki gelişmeler yaşandı:

08 Şubat 2005: Ulaşım zammının geri alınması için pek çok demokratik kitle örgütüncü oluşturulan Ankaram Platformunun Kızılay Postanesi önündeki imza standı Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin zabotaları yollanarak tutanaklar tutuldu, imza standındaki gönüllülere müdahale edildi. Stand için verilen izin, Belediye'nin tutanağındaki "kaldırımı işgal ediyorlar ve pankart açıyorlar" gerekçeleri de kullanılarak 8 Şubat 2005 tarihinde Valilikçe kaldırıldı. Bu yasakçı uygulama "YASAKÇI ZİHNİYET DEVAM EDİYOR!" başlıklı açıklama ile Ankaralılara duyuruldu ve destek istendi.

12 Şubat 2005: Platformca 12 Şubat Cumartesi günü yapılan basın açıklamasının konusu, toplu taşıma indirimlerindeki çarpıklık ve adaletsizliklerdi. Bu konuda EGO verilerinden yararlanılarak "ANKARA'DA 100 YOLCUDAN SADECE 35'İ AKTARMA VE İNDİRİMDEN YARARLANABİLİYOR!" başlıklı bir açıklama gerçekleştirildi. THD Genel Sekreteri Ergun Kılıç tarafından yapılan açıklamada EGO'nun toplu taşımadaki payının %35'e düştüğü, aktarma ve indirimlerden yararlanan Ankaralıların gerçekte çok az olduğu, Ankaralıların %30'unu taşıyan dolmuşlarda ise hiçbir indirim uygulanmadığı, toplu taşıma sistemindeki fiyat tarifesinde özel-kamu, otobüs-dolmuş ayırımının kabul edilemeyeceği vurgulandı.

22 Şubat 2005: 22 Şubat tarihi Ankaram Platformunca imzaların teslim edilme tarihiydi. O güne kadar imza kampanyasıyla Ankaralılardan toplanan imzalar 32 bine ulaşmıştı. Önce Ulus Meydanında 75 kadar platform üyesi toplandı ve pankart açılarak "Ulaşım zammı geri alınsın!", "Melih Gökçek zammı geri çek!", Ulaşım hakkımız engellenemez" sloganlarıyla Ulus'taki Büyükşehir Belediyesi binasına yürüyüşe geçildi. Belediye'ye 32 bin imzalı dilekçeler teslim edildikten sonra Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı Eser Atak ve Tüketici Hakları Derneği Genel Sekreteri Ergün Kılıç tarafından yapılan basın açıklamasında Platformun 2 aylık süreçte Ankaralılara açıkladığı gerçekler özetlendi.

Yapılan basın açıklaması aşağıdadır:

ANKARAM PLATFORMU

BASIN AÇIKLAMASI

22.02.2005

Ulaşım Zammının Geri Alınmasını İstiyoruz! Ankara Büyükşehir Belediyesi'ni Ankaralıların Sesini Duymaya Çağırıyoruz!

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin toplu taşıma ücretlerine yaptığı fahiş zammın ardından demokratik kitle örgütlerince oluşturulan ANKARAM PLATFORMU olarak, ulaşım zammının geri alınması için 2 aydır mücadelemizi sürdürüyoruz.

Bir yandan zammın geri alınması için yargı yoluyla hakkımızı ararken, diğer yandan yürüttüğümüz kampanyayla Ankaralılardan imza toplamaya başladık.

Mücadele kapsamında her Cumartesi yaptığımız basın açıklamalarıyla ulaşım zammının değişik boyutlarını ve yol açtığı sıkıntıları rakamlarla – belgelerle Ankaralılara açıkladık.

Neleri vurguladık?

- 1 yıl önce zam yapılmasına rağmen Belediye Başkanının "31 aydır zam yapmıyoruz" ifadesinin gerçek dışı olduğunu belgesiyle ortaya koyduk
- Yapılan %33'lük ulaşım zammı ile Ankara'nın Türkiye'deki en pahalı ulaşım ücretine sahip olduğunu ispatladık. Ankaralıların İstanbullulardan %20, İzmirliilerden %25 daha pahalı otobüse-dolmuşa bindiğini belirttik.
- 10 yılda toplu taşıma ücretlerine 184 kat zam yapıldığını Ankaralılara duyurduk.
- Belediye'nin Ankaralıların yanında olmak yerine, özel taşımacıların çıkarlarına hizmet ettiğini, kamu hizmeti anlayışına sahip olmadığını vurguladık.

- Yapılan zamlarla özellikle asgari ücretli bir ailenin gelirinin üçte birinin ulaşım ücretlerine gittiğini, pek çok Ankaralının toplu taşımadaki fahiş fiyatlar yüzünden evinden işine, işinden evine yürüyerek gitmek zorunda kaldığını vurguladık.
- Ankara'daki kent içi ulaşım ücretini Avrupa Başkentleri ile karşılaştırarak Ankara'nın Avrupa'nın da en pahalı toplu taşıma ücretine sahip olduğuna işaret ettik. Ortalama kazancı bizden 7 kat daha fazla olan Avrupa başkentlerinde Türk parası ile bugün Roma'da 440 bin TL, Paris'te 700 bin TL, Atina'da ise 780 bin TL'lik bir toplu taşıma ücreti olduğu gerçeğini ortaya çıkararak bu konuda hükümeti ve yetkili kurumları göreve davet ettik.
- Kadınların toplumsal konum ve çalışma yaşamındaki yerleri nedeniyle toplu taşıma hizmetlerine en fazla ihtiyaç duyan kesim olduğunu, bu nedenle ulaşım zammının en fazla kadınları mağdur ettiğine işaret ettik.
- Mücadele sürecimizde Kızılay'daki tek bir imza standımız Belediyeyi o kadar rahatsız etti ki, üzerimize zabıta yollararak tutanaklar tutuldu, arkadaşlarımız taciz edildi. Belediyenin "kaldırımı işgal ediyorlar ve pankart açıyorlar" gerekçeleri ile Valilikçe imza standımız kapatıldı. Bunu Ankaralılara duyurduk ve destek istedik.
- Özel ve kamu toplu taşıma araçlarındaki indirimlerdeki ayrımı ve adaletsizlikleri vurguladığımız diğer bir açıklamada, her 100 Ankaralıdan 65'inin indirimlerden yararlanmadığını EGO verileri ile açıkladık. Temel bir kamu hizmeti olan toplu ulaşımında özel-kamu, otobüs-dolmuş ayrımının kabul edilemeyeceğini belirttik.
- Sendikaya üye oldukları için yüzlerce EGO şoförünün Büyükşehir Yönetimi tarafından işten çıkarılması ve ulaşım hizmetlerinin daha da kötüleşmesine kayıtsız kalmadık. Yaptığımız açıklama ile EGO şoförlerinin yanında olduğumuzu vurguladık.
- Yaptığımız tüm açıklamalarda ulaşım zammının geri alınmasını, indirim uygulanmasını, toplumun yoksul ve dezavantajlı kesimleri için toplu taşımanın koşullarının iyileştirilmesini, indirimlerde kamu- özel ayrımı olmamasını, toplu taşımada insanca yolculuk yapmak istediğimizi tüm kamuoyuna duyurduk.

Belediyeden tek bir ses çıkmadı!

Yaptığımız tüm bu açıklamalar ve ortaya koyduğumuz gerçekler karşısında Ankara Büyükşehir Belediye yönetimi Ankaralılara tek bir cevap vermemiştir.

İmzalarımızı teslim ediyoruz...

ANKARAM PLATFORMU olarak bugün bu mücadelenin bir parçası olarak başlattığımız imza kampanyası ile tüm engellemelere rağmen toplanan 32 bin imzayı Ankara Büyükşehir belediyesine teslim ediyoruz. Ancak bu sayının diğer kampanyalarda tepki veren Ankaralılarla birlikte yüzbinleri aşmış olduğunu biliyoruz.

Belediye yönetimini Ankaralıların sesini bir kez olsun dinlemeye, halkın özdenetimini dikkate almaya davet ediyor, yapılan yanlışları geri dönmeye çağırıyoruz.

Bu mücadelede bize destek veren tüm Ankaralılara, demokratik kitle örgütlerine ve basın yayın kuruluşlarına teşekkür ederiz.

ANKARAM PLATFORMU

01 Mart 2005: Ankaram Platformunca açılan davaya Özel Halk Otobüsleri Odası'nın Belediye lehinde müdahil olduğu öğrenildi. Şu anda yargı süreci devam etmekte ve yargının Ankaralıların yararına bir karar alacağı umudilmektedir.

Ulaşım Zammı Kampanyasına Destek Veren Arkadaşlarımıza Teşekkür Ediyoruz

Ulaşım zammının geri alınması için Odamızın yürütücüsü olduğu Ankaram Platformunun Kızılay Postanesi önündeki imza standında kış aylarının en soğuk günlerinde büyük bir fedakarlıkla görev alan, imza toplayan ve broşür dağıtan arkadaşlarımız Bilgi Akbal, Selen Arlı, Serhat Celep, Başak Demirel, Barış Demirkaya, Evin Deniz, Nermin Eser, Nimet Güngör, Emel Karakaya, Funda Mengilli, Mehmet Miroğlu, E. Gülesin Salmaner, Sevgi Nur Şahiner, Ender Peker, D. Nazan Yiğiter'e bu mücadele kapsamındaki emeklerinden dolayı Şube Yönetim Kurulu olarak içten teşekkür ederiz.

?

GÜVENPARK'A İLİŞKİN PROJELER HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜMÜZÜ KAMUOYUNA DUYURDUK

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin I.Derece Doğal Sit Alanı olan Güvenpark'ın özellikle dolmuş ve otobüs duraklarının bulunduğu alana katlı terminal alanı ve alışveriş merkezi yapımını gündeme getirmesi üzerine Şubemizin de içinde bulunduğu TMMOB'a bağlı 5 odanın Ankara Şubeleri olarak ortak bir değerlendirme yapılarak 14 Şubat 2005 tarihinde aşağıdaki basın açıklaması yapıldı:

Cumhuriyet ile Birlikte Anılan Güvenpark Gözden Çıkanlamaz! (14.02.2005)

Kızılay semtinde bulunan I. Derece Doğal Sit olarak tescilli Güvenpark'ın yeni "Kentsel Tasarım Projesi"nin yarışma yolu ile elde edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 08.02.2005 gün ve 109/48 sayılı yazısı'nın Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 11 Şubat 2005 tarihinde yaptığı toplantı gündemine gelmesi üzerine, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, TMMOB Mimarlar Odası ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubeleri ortak bir değerlendirme yaparak, aşağıda konuların kamuoyunun dikkatine sunulmasına karar vermiştir.

- Güvenpark, Türkiye Cumhuriyet ile birlikte anılan tarihi ve kültürel değerleri açısından Ankara'da oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu değerleri nedeniyle Güvenpark ve Güven Anıtı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 13.07.1994 tarih 3591 sayılı kararı ile I. derece doğal sit alanı ilan edilmiştir.
- Güvenpark, mevcut koruma mevzuatımız uyarınca I. Derece Doğal Sit Alanı statüsündedir. Bu nedenle bu alanda gerçekleştirilecek her türlü düzenleme bu statünün gerektirdiği koşulların göz önüne alınmasını gerektirir. Statü dışına çıkabilecek yaklaşım ve değerlendirmelerden kaçınılması gerekmektedir.
- Ankara'nın başkent karakterinin ve Cumhuriyetin önemli simgelerinden biri Güvenpark'ın mevcut konumunun kent merkezi açısından çeşitli sorunlar içerdiği yıllardır bizlerin de kamuoyuna duyurmaya çalıştığı bir gerçektir.
- Kent merkezinde Ankaralıların nefes alabileceği, kendini ifade edebileceği tek açık alan niteliğindeki Güvenpark, mevcut durumda yasadışı yollardan dolmuş ve otobüs durakları, büfeler ve geçici bir takım yapıların işgali altındadır ve ciddi bir bakımsızlık – ilgisizlik sorunu ile karşı karşıyadır.
- Güvenpark'a ilişkin geliştirilecek yaklaşımlar halen yaşanmakta olan ulaşım sorununu çözebilecek yaklaşımlar içermelidir. Mevcut durumu yasallaştırmaya ve kalıcılaştırmaya dönük yaklaşımlar soruna çözüm olamayacaktır.
- Güvenpark'a ilişkin yaklaşım kent merkezini tüm dünyanın çağdaş başkentlerinde olduğu gibi yaya öncelikli bir tarzda ele alarak, Güvenpark'ın park olma özelliğini de pekiştirecek şekilde geliştirilmelidir.
- Güvenpark Jansen Planı'ndaki yeşil kuşak dokusunun kent merkezindeki görüntüsüdür. Güvenpark'ın kent parkı olan niteliğini zayıflatacak her türlü proje Ankara'nın yeşil alan sürekliliğini ortadan kaldıracaktır.

- Ülkemizde ulusal nitelikli yarışma yoluyla yapı ya da alan düzenleme projesi elde etmenin kuralları bulunmaktadır. Bu nedenle ilgili kuruluşlar bu kurallara uymak koşuluyla yarışma düzenleyebilirler. Ancak özellikle korunması gerekli alanlarda, genel yarışma koşulları dışında, içeriği belirleyerek özel kuralların da oluşturulabileceği göz önünde tutulmalıdır.
- Çağdaş kent yönetimlerinde yerel yöneticiler yapacakları her türlü proje ve yatırımlarla ilgili olarak Meslek Odaları, STK'lar, Üniversiteler ve kent halkı ile birlikte karar almakta Katılımcı Demokrasiyi hayata geçirmenin yeni modelleri üzerinde fikir geliştirmektedirler. Ankara'yı ilgilendiren diğer konularda olduğu gibi, Güvenpark'la ilgili geliştirilen tasarımlarda da kent halkı bilgilendirilmemiştir. Cumhuriyetin başkenti Ankara'da, kente sahip çıkan, katkı koymak isteyen, kamusal meşruiyeti savunan duyarlı kesimlerle işbirliği yapılacağı yerde kapalı, demokratik ve şeffaf olmayan yöntemler geliştirilmekte, bu yaklaşımlarla kent yönetilmeye çalışılmaktadır.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

?

GÜVENPARK'LA İLGİLİ KORUMA KURULU TOPLANTISINA KATILARAK GÖRÜŞLERİMİZİ İLETTİK

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Güvenpark'ta gündeme getirdiği katlı dolmuş-otobüs terminali kararı üzerine Şubemizin de içinde bulunduğu TMMOB'a bağlı 5 odanın Ankara Şubeleri ortak bir değerlendirme yaparak 14 Şubat 2005 tarihinde gerçekleştirilen basın açıklamasının ardından devam eden çalışmalar sonunda Şubemiz, Peyzaj Mimarları Odası ve Mimarlar Odasının katılımıyla ortak bir rapor hazırladı. Hazırlanan ortak rapor, Odamızı temsilen Çağatay Keskinok, Erdal Kurttaş ve Peyzaj Mimarları Odası'ndan Yalçın Memluk'un katılımıyla 4 Mart 2005 tarihinde Ankara Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu toplantısında kurul üyelerine ve toplantıda bulunan Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'e ve Çankaya Belediye Başkanı Muzaffer Eryılmaz'a sunuldu. Kurul toplantısında Çankaya Belediye Başkanı Muzaffer Eryılmaz'ın da bu projeye olumlu yaklaştığı öğrenildi. Odalarımızca hazırlanan ortak rapor aşağıda sunulmaktadır:

Güvenpark ve Anıt

Güvenpark, Jansen Planı'nda önerilen açık ve yeşil alanlar sisteminin bir parçasıdır. Park, Atatürk Bulvarı ile Müdafaa Caddesi arasında konumlanmıştır. Yaklaşık 25000 m2 bir alan kaplamaktadır.

Park Ankara'nın en merkez noktalarından biri olan Kızılay Meydanı'nda yer almaktadır. Merkezi konumu nedeniyle daha çok bir MEYDAN - PARK niteliğindedir. Güvenpark özellikle çalışanların öğle tatillerini geçirdiği ve hemen hemen tüm kentlilerin gün boyu içinden geçtiği bir uğrak noktasıdır.

Prof. Jansen Ankara için hazırladığı nazım planda, kentin iş yerlerini, pazar, çarşı ve yollarını saptadığı gibi; Çankaya yolu ile Dikmen yolu arasında kalan üçgen alanı "DEVLET MAHALLESİ" (Bakanlıklar) olarak belirlemiştir. Bu mahalle, Kızılay'da Güven Anıtı ile başlayarak, geniş bir alle ve iki meydan üzerine sıralanan Bakanlık binalarıyla devam etmekte, en yüksek yerde ise en büyük ve güçlü otoriteyi temsil eden TBMM binasıyla sona ermekteydi.

Bu mahallenin önemli binaları olan TBMM binası ile Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı binalarının projeleri için uluslar arası bir proje yarışması açılmasına karar verildi. Ancak, yalnızca Meclis binası için açılan yarışma 28 Ocak 1938 tarihinde sonuçlanarak jüri birinci ödüle üç projeyi layık görmüştü. Sonuç olarak, Atatürk ve kabine arkadaşları tarafından incelenen bu projelerden Prof.C.Holzmeister'inki beğeni kazanmıştı.

Bakanlıklar Mahallesi'nin güney kesiminde konumlanan Güvenpark içinde yer alan ve Kızılay Meydanı'na bakan Güven Anıtı, Anton Hanak ve Joseph Thorak tarafından gerçekleştirilmiştir. Güven Anıtı'nın aksı üzerinde simetrik olarak kuzeye doğru yönelen bir yaya yolu boyunca önem sırasına göre bakanlık binaları yerleştirilmiş, bu alanın bitiminde de Meclis binası konumlanmıştır.

Cumhuriyet Dönemi yönetiminin kamu yapılarını, konutlarını ve çevresini planlayan Avusturyalı mimar C. Holzmeister, Kızılay Meydanı'nda bir park ve içinde de bir anıta özellikle yer vermiş Türk halkının güven ve sükun içinde yaşamasını sağlayan güvenlik güçlerini anıtlştırma amacına dayanan, o günkü adıyla "GÜVENLİK ABİDESİ" kaidesiyle birlikte dikey ve yatay blokların kullanımı kuzey - güney doğrultusunda iki yönlü tasarlanmıştır. Anıtın kaidesi 37 m uzunluğunda, orta blok 8 m, yan kanatlar 2 m, bronz figürlerin boyu ise 6 m'dir. Kompozisyonun bir yüzünde ana bloktan ayrı olarak yerleştirilmiş müzisyenleri simgeleyen iki figür bulunur ve altında Atatürk'ün TÜRK, ÖĞÜN, ÇALIŞ, GÜVEN sözü yer alır. Hanak'ın müziğe duyduğu ilgi nedeniyle birer müzisyen olarak tasarladığı söylenen bu figürler, eski ve yeni yönetimi de simgeler. İki yanına aldığı gençlikle geleceğe umutla bakan Atatürk, anıtın diğer yüzünde yer alır.

Güvenpark'ta bugün yetişkin ağaçlar, havuz ve oturma birimleri ile çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Park başlangıçtaki alanının bölümünü zaman içinde yer verilen dolmuş, otobüs durakları ve metro çalışmaları ile yitirmiş olsa da geçmişin izlerini günümüzde taşıyabilen ender yeşil alanlardan biri olarak önemini korumaktadır.

Güvenpark ve Önemi

Kızılay, eski kartpostal ve fotoğraflardan da anlaşılabilceği gibi simgesel bir mekan olarak planlanmıştır. Yine Ankara'nın simgesel mekanlarından olan ve yıllarca yeşil meydanlar olarak kente zenginlik katan Kızılay Meydanı'nda Güvenpark karşısındaki Kızılay Bahçesi ve Zafer Meydanındaki Zafer Parkları (bugün sadece yol üzerindeki anıt kalmıştır) yok edilerek toplumsal ve kentsel bellek silinmeye çalışılmıştır. Güvenpark Başkent Ankara'nın Kızılay Bölgesinde kalan en önemli simgesi ve tek nefes alınabilecek açık ve yeşil alanıdır.

Temelde Kızılay Bölgesinin değişmeyen iki niteliği vardır. Birincisi Kızılay toplumun tüm kesimlerinin paylaştığı, deneyimlediği; sıklığı farklı toplumsal sınıflara göre değişse de, mutlaka uğradığı bir kent merkezidir. İkincisi ise, bu mekansal deneyimin çoğunlukça yaya olarak yaşanmasıdır. Bu nedenle yayaların kullandığı mekanlar, yayaların merkeze ulaşımı ve merkez içindeki dolaşımı Kızılay için hayati önem taşımaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte anılan tarihi ve kültürel değerleri açısından Güvenpark ve Güven Anıtı, "Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu" tarafından 13.07.1994 tarih ve 3591 sayılı kararı ile 1. Derece Doğal Sit Alanı ilan edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı, "1. Derece Doğal Sit Alanı" olarak tescilli Güvenpark için yeni "Kentsel Tasarım Projesi" yarışması düzenlemesine ilişkin 08.02.2005 gün ve 109/48 sayılı yazısını Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na göndermiştir. Bu yazı da 11 Şubat 2005 tarihinde kurulun yaptığı toplantıda gündeme gelmiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere Güvenpark Atatürk'ün Cumhuriyeti kurduğu yıllardan ve Kızılay Bölgesinde kalan tek açık ve yeşil alandır ve Kurulca da onaylanmış "1. Derece Doğal Sit Alanı"dır.

1986 yılından bugüne kadar Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çankaya Belediyesi tarafından Güvenpark için hazırlanan ve onanan nazım ve uygulama imar planlarında Güvenpark'ın tamamı "park alanı" olarak ayrılmıştır. Anıtlar Yüksek Kurulu, 1995 yılında, bu alanda yer alan otobüs ve minibüs duraklarının Güvenpark'tan kaldırılmasına ilişkin tavsiye kararı almıştır. Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Dairesi Başkanlığının 14.08.1997 tarihinde AKTVKK'ya sunduğu 1 / 500 ölçekli Güvenpark Restorasyon Projesi, Kurulun 17.11.1997 gün ve 5517 sayılı kararı ile, otobüs ve minibüs durak yerlerinin zemin altına alınma önerisi iptal edilerek onanmıştır.

Bugüne kadar ilgili kurumlar tarafından yürütülen plan/proje çalışmaları ve alınan kararlar, parkın doğal, özgün ve simgesel niteliğine uygun olarak düzenlenmesi amaçlanmış olmakla birlikte, fiili kullanım biçimleri, bu amaçlara aykırı olmuştur.

Güvenpark'ın bir bölümünün yürürlükteki plan ve kurul kararlarına aykırı olarak otobüs ve minibüs durakları tarafından işgal edilmesine ek olarak, metro çalışmaları sonucunda metro çıkış ve havalandırma yapıları da parkın kullanım amacına aykırı olarak park içerisinde yer almıştır. Metro yapıları, gerek tasarım gerekse görsel – estetik değerler açısından parkın bütünlüğünü bozan kalıcı yapılar olarak Güvenpark'ta geri dönüşü ve telafisi olanaksız yeni sorunların ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Görüş ve Önerilerimiz

1. Güvenpark ve Güven Anıtının ilk plandaki planlama verilerine ve temel tasarım ilkelerine sadık kalmak koşuluyla yeniden düzenlenmesi ve gerekli bitkisel ve teknik onarımlarla yeniden düzenlenmesi
2. Güvenpark ve Güven Anıtının Başkent Ankara'nın tarihsel ve kültürel imgeleri arasında önemli bir yeri olduğu vurgulanarak, öncelikle, ilgili her kurumun kendi yetki ve sorumluluk alanına giren konularda ivedilikle yürürlükteki plan ve kurul kararlarını uygulaması (AKTVKK'nın 17.07.1994 tarih ve 3591 sayılı kararı),
3. Ankara Büyükşehir Belediyesi Ego Genel Müdürlüğü tarafında bu alandan otobüs-minibüs duraklarının kaldırılması yönünde bir ulaşım planının hazırlanarak toplu taşıma – ulaşım güzergahının yeniden belirlenmesi,
4. Otobüs ve minibüs duraklarının Güvenpark zemini altına alınma fikrinden vazgeçilmesi sağlanmalıdır.
 - Altında çarşı veya durak olan parklar çatı bahçesi özelliği taşıyacaktır.
 - Yeterli toprak derinliği hiçbir şekilde olamayacağından mevcut bitki dokusu yaşatılamayacaktır.
 - Güvenpark, park ve 1. Derece Doğal Sit olma özelliklerini yitirecektir.
5. Güven Anıtı korunmalı, gerekli bakımı yapılmalı; her iki tarafında bulunan havuzlardaki fiskiyeler kaldırılarak bakımları yapılmalı, yeniden su aynası havuzları haline getirilmelidir.
6. Güvenpark Jansenn Planı içerisinde İncesu Parkı'ndan başlayarak, Yüksel Caddesi, Güvenpark, Kumrular Caddesi, Maltepe Parkları, Anıtkabir ve Bahçelievler'e doğru uzanan yeşil kuşak dokusunun kent merkezindeki görüntüsüdür. Güvenpark'ın park niteliğini zayıflatacak her türlü proje Ankara'nın yeşil alan sürekliliğini ortadan kaldıracaktır.
7. Güvenpark'a ilişkin yaklaşım, “Kent Merkezini” tüm dünyanın çağdaş Başkentlerinde olduğu gibi yaya öncelikli ve simgesel takdim niteliğini taşıyan bir tarzda ele alarak, Güvenpark'ın park olma özelliğini de pekiştirecek şekilde geliştirilmelidir.
8. Çağdaş Kent Yönetimlerinde yerel yöneticiler yapacakları her türlü proje ve yatırımlarla ilgili olarak Meslek Odaları, STK'lar, Üniversiteler ve Kent Halkı ile birlikte karar almakta, katılımcı demokrasiyi hayata geçirmenin yeni modelleri üzerinde fikir geliştirmektedirler. Ankara'yı ilgilendiren diğer konularda olduğu gibi, Güvenpark'la ilgili geliştirilen tasarımlarla da kent halkı bilgilendirilmemiştir.

Cumhuriyet'in Başkenti Ankara'da, kente sahip çıkan, katkı koymak isteyen, kamusal meşruiyeti savunan duyalı kesimlerle işbirliği yapılacağı yerde demokratik ve şeffaf olamayan yöntemler geliştirilmekte, ideolojik yaklaşımlarla yönetilmeye çalışılmaktadır.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Genel Merkezi, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

?

ULUS ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi, 14.01.2005 gün ve 210 sayılı kararı ile 24.12.2004 tarih ve 5272 Sayılı Belediye Kanunu'nun 73. maddesine dayanılarak; "Ulus Tarihi ve Kültürel Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı" oluşturdu.

Meclisin bu kararı üzerine, Şubemiz şu ana değin çeşitli etkinliklerde bulunan çeşitli meslek örgütleri, demokratik kuruluşlar, Ulus'ta esnafılık yapan vatandaşlar ve uzman kişilerden oluşan "Ulus Girişimi" ile temasa geçerek değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu değerlendirmelerin ardından Şubemizde Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Islah İmar Planı müellifi pozisyonunda bulunan Baykan Günay ve Plan'ın çeşitli aşamalarında emeği geçmiş Ömer Kırıl ve Funda Erkal'ın katılımı ile 22.03.2005 ve 07.03.2005 tarihlerinde toplantılar düzenlenmiş ve kararın mesleki açıdan sonuçları değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucu varılan sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Islah İmar Planı'nın İptaline İlişkin İlk Değerlendirmeler

Meclis karar metninde "ilk sit kararının alındığı 1980 yılından itibaren Ulus Tarihi Kent Merkezinde köklü değişim/dönüşüm sağlanamadığından mevcut dokudaki yapılar yıkılmaya, yıpranmaya yüz tutmuş, alan mezbelelik bir görünüm kazandığı" belirtilerek "Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Islah İmar Planının tamamını, Tarihi Kale içini, Kalenin doğusunda yer alan bölgeye ait Eski Kent Dokusu Koruma Amaçlı İmar Planı'nın kuzey bölümünü, Atıfbey 1. Etap Park ve Rekreasyon Alanı Uygulama İmar Planını, İsmetpaşa Mahallesini ve Roma Hamamını kapsadığı, hususları tespit edilmiş olup, teklif sınırları içinde kalan daha önce onaylanmış; KPA 5, KPA 6 ve Belediye Meclis Kararıyla onaylı 1/5000 ve 1/1000 ölçekli tüm planların iptali"ne karar alınmıştır.

Bu karar ile Ulus Tarihi Kent Merkezi'nde yaşanan sürece ilişkin biri dizi belirsizliği ve hukuksuz durumu beraberinde getirmiştir.

1. Bir plan iptal edilebilmesi ya da yürürlükten kaldırılabilmesi için yerine yeni bir planın onaylanması gereklidir. İlgili Meclis kararı ile bir proje alanı tanımı yapılmakta ancak yeni bir plan yürürlüğe konmamaktadır.
2. İptal edilen planların "Korum Planı" olması nedeni ile Ankara KTVK Kurulu'nun bu karar için herhangi bir görüş ya da onayın alınmadığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede ilgili karar koruma mevzuatına aykırıdır. Ayrıca böyle bir iptal kararının alınabilmesi için yürürlüğe girecek yeni koruma planı içinde Koruma Kurulu'nun onayı gereklidir.
3. Bir planın iptal edilmesi için gerekçelerinin bilimsel temellere dayanması ve ilgili planın; planlama ilkeleri, şehircilik esasları ve kamu yararı açısından değerlendirilmesi, ya da, anılan planın ilgili mevzuata aykırı olduğunun belirlenmesi gerekir. Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Islah İmar Planının iptal edildiği ilgili kararda yukarıda belirtilen koşullara aykırılığına ilişkin olarak herhangi bir yargı kararı ya da gerekçe bulunmamaktadır. Kararda bu çerçevede düşünülecek tek ifade olan "ilk sit kararının alındığı 1980 yılından itibaren Ulus Tarihi Kent Merkezinde köklü değişim/dönüşüm sağlanamadığından mevcut dokudaki yapılar yıkılmaya, yıpranmaya yüz tutmuş, alan mezbelelik bir görünüm kazandığı" ifadesi ise tamamen subjektif, herhangi bir veriye dayanmayan geçersiz bir savdır.

Bugüne kadar, 1990 yılında yürürlüğe giren ULUS TARİHİ KENT MERKEZİ KORUMA ISLAH İMAR PLANI kapsamında Hacı Bayram-ı Veli Camii Çevre Düzenlemesi Projesinin yanı sıra 12 kamu proje alanının bir kısmında uygulamaya yönelik projelendirme yapılmıştır. Plan yürürlüğe girdiği tarihten bu yana planlama sınırları içinde gerçekleştirilecek olan her türlü düzenleme, inşaat, cephe değişikliği, tadilat, onarım ve restorasyon uygulaması yukarıda da belirtildiği gibi Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Altındağ Belediyesince oluşturulan ortak bir komisyonda incelendikten sonra karara bağlanmakta ve gerekli durumlarda Ankara Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kuruluna gönderilmektedir. Planlama alanı içerisinde on üç yıl içinde toplam olarak çoğu onarım ve tadilat olan sadece 50 civarında uygulama yapılmıştır. Sonuçta, Planlama alanı içerisindeki uygulamaların bir göstergesi olarak Belediye yönetimlerinin plana karşı ilgisi nedeniyle Ankara'nın halihazırda onaylı tek koruma planının da çok kısıtlı uygulama şansı bulmuştur. Yani planın uygulanması ile ilgili mevcut durum yetinilecek bir tablo ortaya çıkarmamaktadır. Uygulamayı hızlandırmak için parselasyon planlarının yapılması ve farklı imar uygulama araçlarından faydalanılarak bu planın uygulama sürecinin hızlandırılması gerekmektedir.

Cumhuriyet döneminde kent planlaması alanında her zaman öncü ve örnek olagelmiş olan Ankara'da tarihi kent dokularının planlanmasında aynı durumun geçerli olduğunu söyleyebilmek mümkün değildir. Uygulama şansını bulan tek koruma planı olan Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma İslah İmar Planı'nda uygulama araçlarının yetersiz kalması sebebiyle planlama alanının yalnızca %2,5 gibi bir kısmı uygulamaya geçirilebilmiştir.

Bugün Ulus yapılması düşünülen yeni yaklaşımlar tamamen şeffaflıktan yoksun, uzmanlık kuruluşların, Ulus'u kullanılan yayaların, esnafların, Ulusta yer seçmiş kamu kuruluşlarının katılımını dışlayan bir tarzda yürütülmektedir. Belirlenen proje alanlarında, kentin kültürel mirasına dışlayan ve ranta dayalı çözümler düşünülmemelidir. Tüm Ankaralıların ortak bir paylaşma mekanı olarak, Cumhuriyet dönemi ve öncesi birikimleri gelecek kuşaklarla paylaşacağımız bir mekan olan Ulusla ilgili Ankara Büyükşehir Meclisi'nin 14.01.2005 gün ve 210 sayılı kararının iptali için gerekli hukuki süreçlerin başlatılması için Şube tarafından çalışmalar başlatılacak ve kamuoyunun bilgilendirilmesi için harekete geçilecektir.

?

KORUMA BÖLGE KURULUNUN TOPLANTILARINA KATILMA TALEBİNDE BULUNDUK

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası'nda değişiklik yapan 14.07.2004 gün ve 5226 sayılı yasanın 12. Maddesi'nde yer alan , "İlgili meslek odaları koruma bölge kurulu toplantılarına gözlemci olarak katılabilirler." hükmünden yola çıkarak konuyla ilgili meslek odalarının başında gelmemizden dolayı, Şubemiz tarafından Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü'ne, Kurul toplantılarına katılma gerekliliğimizi belirten bir yazı yazıldı.

Yazıda, Kurul gündemindeki konuların çeşitliliği ve değişik disiplinlerin bilgi ve deneyimlerine ihtiyaç duyulması nedeniyle Oda üyelerinin bu toplantılarda hazır bulunmalarının doğru olacağı ifade edilerek gerçekleştirilecek toplantıların tarih ve gündemlerinin tarafımıza bildirilmesi istendi.

?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDEN PAFTA TALEBİMİZE YANIT(!) GELDİ

Kent gündeminin izlenmesi kapsamında, Ankara kentine ilişkin istatistikleri Odamızda derlemek, bilgi bankası oluşturmak, öneriler geliştirmede sağlıklı değerlendirmeler yapabilmek için Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı'ndan;

- 5216 sayılı kanuna göre belirlenen Ankara Büyükşehir Belediyesinin yeni sınırlarını gösteren harita,
- Ankara metropoliten alanına ait en son yapılmış olan arazi kullanımı paftası ve mevcut arazi kullanımını gösteren sayısal bilgiler,
- 24.02.2004 tarihinde onaylanan "1/50 000 ölçekli Güneybatı Ankara Metropoliten İmar Planı"na ilişkin plan paftası ve plan açıklama raporu,
- 22.04.2004 tarihinde onaylanan "Ankara Çevre Otoyolu dışında kalan Tuluntaş ve köyleri ile yakın çevresi 1/5 000 ölçekli Güneykent Nazım İmar Planı"na ilişkin plan paftası ve plan açıklama raporu,
- 1/5000 ölçekli İmrahor ve köyleri nazım imar plan değişikliği,
- Ankara'nın 1/ 50.000 ölçekli haritası istenmişti.

Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı'nın, pafta talebimize karşı verdiği yanıtta, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yeni sınırlarını gösteren bir haritanın olmadığını fakat dahil olan ilçe, il kademe belediyeleri ve mahallelere ait listenin internet sitelerinden elde edilebileceği; arazi kullanım paftası ve sayısal bilgilerin mevcut olmadığı; 24.02.2004 tarihinde onaylanan "1/50 000 ölçekli Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planı"na ilişkin plan paftası ve plan açıklama raporu'nun Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan temin edilebileceği; Ankara'nın 1/50.000 ölçekli haritasının "hizmete özel" olması nedeniyle Harita Genel Komutanlığı'ndan alınabileceği ve 22.04.2004 tarihinde onaylanan "Ankara Çevre Otoyolu dışında kalan Tuluntaş ve köyleri ile yakın çevresi 1/5 000 ölçekli Güneykent Nazım İmar Planı"na ilişkin plan paftası ve plan açıklama raporuna da A.B.Bld. Meclisi tarafından tespit edilen ücretin Başkanlık veznesine yatırılması karşılığında ulaşılabileceği belirtildi.

Ankara'nın kentsel gelişiminde katkı sağlamak için sağlıklı bilgiye ulaşabilmenin Odamız açısından ne denli güç olduğunun bilinmesi açısından bu durumu üyelerimizin bilgisine sunuyoruz.

?

ANKARA VALİLİĞİ, BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA DAVA AÇTI

Şubemizce, Ankara Valiliği Defterdarlığına Ankara Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan bazı İlçe Belediyeleri'nce, Hazine arazilerinin 10.000 m² yi geçmeyecek şekilde bölünmesine yönelik işlemler tesis edildiği ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca, 3194 sayılı İmar Kanunu ve "Planlama Yapımına Ait Yönetmelikte" tanımlı plan hazırlama tekniklerini ihmal ederek yapılmış imar planları için 110 adet nazım imar planı değişikliği onaylandığı ve planların askıya çıkartılmadığını belirten bir yazı yazılmıştı. Ankara Valiliği İl Defterdarlığı Milli Emlak Dairesi Başkanlığı Anıt Emlak Müdürlüğü'nden gelen yanıtta; Söz konusu 110 Adet Nazım İmar Planı hakkında 06.12.2004 tarih ve 58162 sayılı yazıyla Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na itirazda bulunulduğu, anılan Belediye Başkanlığı'nın 03.02.2005 tarih ve MNİP.2005/52, 84-338, 426(2005) sayılı yazısıyla itirazın Belediye Meclisi'nin 14.01.2005 tarih ve 224 sayılı kararıyla reddedildiğinin bildirildiği, bunun üzerine, bahse konu 110 adet Nazım İmar Planı sınır onamasının iptali için Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 2005 / 194 esasında yürütmeyi durdurma ve plan iptali davası açıldığı belirtilmektedir.

Konuya ilişkin Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden Odamıza verilen yazılı yanıtta ise, Meclisin 08.11.2004 tarihli gündeminde onaylanan 110 adet Nazım İmar Planı'nın sınır onayı şeklinde olduğu, 5272 sayılı Belediye Kanunu'nun, taşınmazların hazineden belediyelere devri ile ilgili geçici 1. maddesinin 31.12.2004 gün ve 25687 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 44 / 7 maddesi uyarınca 24.12.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kalkması nedeniyle de sınır onaylarını kapsayan alanların hazineden belediyeye devrinin söz konusu olamayacağı belirtildi.

?

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞINDA YENİDEN TEMSİLCİLİK OLUŞTURDUK

Oda-üye ilişkilerini geliştirmek, planlama gündemini izlemek, kurum deneyimlerini ve plancılarının sorunlarını Odaya aktarmak üzere çalışma programımız kapsamında yapılan işyeri toplantılarımız devam ediyor.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nda uzun bir süreden sonra 07 Mart 2005 tarihinde gerçekleştirilen toplantıya, Eser Atak, Serdar Karaduman ve Sibel Küçük katıldı. Odamızın yürüttüğü faaliyetler, Şube Çalışma Programı ve Şubemizde gerçekleştirilen çalışmaların konuşulduğu toplantıda üyelerimiz de düşüncelerini dile getirdiler. Toplantıda Volkan İdris Sarı İşyeri Temsilcisi olarak seçildi. İşyeri temsilcisi olarak görev alan meslektaşımıza teşekkürler eder, verimli bir çalışma dönemi geçirmeyi dileriz.

?

ŞUBE YÖNETİM KURULUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILDI

Ankara Şube Yönetim Kurulu'nun 01 Mart 2005 tarihli toplantısında Şube Yönetim Kurulu'nda değişiklik yapıldı. Buna göre oluşan yeni yönetim kurulu dağılımı şu şekildedir:

Başkan : Eser ATAK
II. Başkan : E. Serdar KARADUMAN
Sekreter Üye : Sibel KÜÇÜK
Sayman Üye : A. Cenap YOLOĞLU
Üye : Hayriye ÇELİK
Üye : Şennur ALDEMİR
Üye : S. Zafer ŞAHİN
Yedek Üye : Murat ÇEVİK
Yedek Üye : Dilek YILDIZ
Yedek Üye : Özce YALINER
Yedek Üye : K. Kaan SAKAKLI
Yedek Üye : Gülcan DURMUŞOĞLU

?

DIYARBAKIR İL TEMSİLCİLİĞİNDEN HABERLER

Diyarbakır İl Temsilciliğimizin Ocak 2005'te gerçekleştirdiği çalışmalarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

- Her ayın ilk haftası Temsilcilik Toplantısı düzenlenerek katılım sağlanan toplantı ile seminerler hakkında ve temsilciliğimiz tarafından ilgili kurumlara görüş ve raporları sunduğumuz veya sunacağımız konular hakkında değerlendirmeler yapılarak üyelerimize bilgi verildi.
- “YEREL YÖNETİMLERDE KENT BİLGİ SİSTEMİ” ana başlıklı Kent Bilgi Sistemi Nedir? Kuruluş Amacı Nedir? Yapılanma ve Koordinasyonu, Sistemin Getirileri Nelerdir, Kentimiz ve KBS, Sonuç ve Öneriler alt başlıklarının bulunduğu, Diyarbakır İl Temsilcisi Selvi Çolak tarafından hazırlanan görüş Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Belediye Bülteninin Ocak-2005 11. sayısında yayımlandı.
- 27.01.2005 tarihli Temsilcilik toplantımızda TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesinin sahip olduğu ve faaliyet gösterdiği dairenin Diyarbakır'daki TMMOB'a bağlı il temsilciliklerine kalıcı bir yer sağlamak üzere TMMOB Bileşenlerince satın alınması kararı üzerine Genel Merkezimiz ve Ankara Şubesi ile yapılan yazışmalar sonucunda Temsilciliğimiz payına düşen 2000 YTL'nin bir kısmının üyelerimize karşılanmak üzere kampanya düzenlemesi kararı alındı ve üyelerimizden Selvi Çolak, Akın Gölcük, Murat Ar, Dilek Pirinç, Abdullah Sevinç, İzzettin Turnalar, Elif Ayla, Vahap Karakaya maddi destek sunarak yeni mekanımızın satın alınmasına katkı olarak 600 YTL toplandı.

- İl Temsilcimiz Selvi Çolak'ın da katıldığı TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu üyelerince Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir yerinde ziyaret edilerek kentimizin imar sorunları ve yapılabilecekler tartışılarak Odamız görüşleri dile getirildi.
- İl Temsilcisi Selvi Çolak'ın da katıldığı TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu'nun 17.01.2005 tarihli toplantısına Kayapınar Belediye Başkanı Zülküf Karatekin katıldı. Toplantıda imar uygulamaları ve sorunları tartışılarak odamızın görüşleri sunuldu.
- Yenişehir Belediye Başkanlığı'nın 17.01.2005 ve Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 18.01.2005 tarihli İmar Komisyon Toplantılarına İl Temsilcimiz Selvi Çolak katıldı. Toplantılarda, Belediye Meclis Gündemine alınacak imar planı değişikliği dosyalarının teknik incelemeleri yapılarak görüşlerimiz sunuldu.
- Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi yetkililerince 25.01.2005 tarihinde Diyarbakır Jeoloji Mühendisleri Odasında düzenlenen Kent Bütününe Yönelik Planlama Çalışmalarına ilişkin yöntem ve hazırlıklara ilişkin bilgilendirme ve değerlendirmelerin TMMOB İl Koordinasyon Kurulu ile tartışılmaya açılan toplantıya Temsilcimizle katılım sağlanarak görüş ve önerilerimiz sunuldu.
- Diyarbakır Sur Belediye Başkanlığınca oluşturulan İmar İzleme Komisyonuna bilgi, değerlendirme ve rapor sunmak için belediyenin daveti üzerine 25.01.2005 tarihli İmar Komisyon Toplantısına Temsilci Yardımcımız Akın Gölçük tarafından katılım sağlandı. Toplantıda Belediye Meclis gündemine sunulacak imar planı değişiklikleri ve mevzi imar planlarına ilişkin inceleme yapılarak teknik raporları İmar İzleme Komisyonuna sunuldu.
- TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu toplantılarına Selvi Çolak tarafından sürekli katılım sağlanarak kentin imar sorunları ve belediyelerin imar uygulamalarına ilişkin görüş ve önerilerimiz sunuldu.

?

ŞUBE GÜNCESESİ

08 Şubat 2005: “Ulaşım Zammı”na karşı oluşturulan platform tarafından alınan karar uyarınca açılan imza standı için verilen izinin kaldırılması üzerine, bu yasakçı uygulama “YASAKÇI ZİHNİYET DEVAM EDİYOR!” başlıklı açıklama ile Ankaralılara duyuruldu ve destek istendi.

09 Şubat 2005: “Ulus Girişimi”nin Mimarlar Odası Ankara Şubesi’nde saat 15:00’de gerçekleştirilen toplantısına E. Serdar Karaduman katıldı.

12 Şubat 2005: Güvenpark’ın yarışma yolu ile yenileme kararı üzerine ortak bir değerlendirme sonrasında basın açıklaması yapmak üzere Mimarlar Odası Ankara Şubesi’nde gerçekleştirilen toplantıya E. Serdar Karaduman katıldı.

12 Şubat 2005: “Ulaşım Zammı”na karşı biraraya gelen ANKARAM Platformu’nun “ANKARA’DA 100 YOLCUDAN SADECE 35’İ AKTARMA VE İNDİRİMDEN YARARLANABİLİYOR!” başlıklı basın açıklaması gerçekleştirildi.

17 Şubat 2005: Ankara Gündemi Komisyonlarımızdan “Güvenpark Komisyonu”nun toplantısına deneyimlerini ve çalışmalarını anlatmak üzere Çağatay Keskinok katıldı.

19 Şubat 2005: ANKARAM Platformu’nun “ULAŞIMDA HEM YOLCULAR, HEM EGO ŞOFÖRLERİ MAĞDUR!” başlıklı basın açıklaması gerçekleştirildi.

28 Şubat 2005: ANKARAM Platformunu oluşturan örgütlerin katılımıyla, Platformun ilke, çalışma biçimi ve yeni gündemlerinin belirlenmesi konularının görüşülmesi gündemli toplantıya Sibel Küçük katıldı.

22 Şubat 2005: Ulaşım Zammının geri alınmasına yönelik kampanyada toplanan 32 bin imza büyük bir buluşma ile Belediyeye teslim edildi.

22 Şubat 2005: Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin "Ulus Tarihi ve Kültürel Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı" oluşturma çalışmalarına yönelik, Şubemizde gerçekleştirilen toplantıya, Yönetim Kurulu Üyeleri, Oda Genel Sekreteri Funda Erkal ve Plan Müellifi Doç. Dr. Baykan Günay katıldı.

26 Şubat 2005: Şubemiz ve Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi üyeleri ile Ilgaz gezisi gerçekleştirildi.

02 Mart 2005: Güvenpark'a ilişkin planlanan projelere karşı oluşturulan ortak raporun görüşülmesi sonrasında Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'na iletilmesi ve bu konudaki ortak görüşleri dile getirecek kişinin belirlenmesi amacıyla saat 16:00'da Peyzaj Mimarları Odası'nda gerçekleştirilen Mimarlar Odası ile Peyzaj Mimarları Odası temsilcilerinin yer aldığı toplantıya Bülent Tanık, Erdal Kurttaş, E.Serdar Karaduman, Sibel Küçük katıldı.

02 Mart 2005: Ankara Gündemi Komisyonlarımızdan "Güvenpark Komisyonu"nun toplantısına Erhan Öncü katılarak kent merkezi, özelinde Güvenpark ve Güvenpark'a yapılması planlanan projeleri ulaşım açısından değerlendirerek açıklamalarda bulundu.

04 Mart 2005: Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun GÜVENPARK gündem maddesine, projeye ilişkin ortak görüşleri sunmak için Şubemiz adına Çağatay Keskinok ve Erdal Kurttaş katıldı.

07 Mart 2005: Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 14.01.2005 gün ve 210 sayılı karar ile "Ulus Tarihi ve Kültürel Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı"nı oluşturması üzerine Şubemizde gerçekleştirilen toplantıya Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Oda Genel Sekreteri Funda Erkal, Plan Müellifi Doç. Dr. Baykan Günay ve Ömer Kırıl katıldı.

07 Mart 2005: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nda İşyeri Temsilcilik Toplantısı, Şube Başkanımız Eser Atak, Şube II. Başkanımız E.Serdar Karaduman ve Şube Sekreterimiz Sibel Küçük'ün katılımıyla gerçekleştirildi.

?

BASINDA ŞUBE

04 Şubat 2005: "Ankara, bilet fiyatında AB ikincisi" başlığı ile Gazete Ankara, toplu taşıma ücretlerine yapılan zamlarla ilgili Platformun yaptığı basın açıklamasına yer verdi.

06 Şubat 2005: "Zamma kadınlar da tepki gösterdi" başlığı ile Hürriyet toplu taşıma ücretlerine yapılan zamlarla ilgili Platformun "Ulaşım Zammında Kadınlar Daha Mağdur" başlıklı basın açıklamasına yer verdi.

10 Şubat 2005: "Valilik,imza standını kaldırdı" başlığı ile Birgün, toplu taşıma ücretlerine yapılan zamlarla ilgili Platformun Kızılay Postanesi önündeki imza standı için verilen izin kaldırılmasına yer verdi.

11 Şubat 2005: "Başkent Eskişehir'e yaklaşıyor" başlığı ile Cumhuriyet Ankara, Eskişehir Yolu ve çevresindeki konut gelişimine ilişkin Şube Başkanı Eser Atak'ın görüşlerine yer verdi.

11 Şubat 2005: "En fazla kadınlar mağdur oldu" başlığı ile Cumhuriyet Ankara, Ankaram Platformunun basın açıklamasına yer verdi.

12 Şubat 2005: "İşgali kim durduracak?" başlığı ile Anayurt Gazetesi, Büyükelçiliklerin güvenlik gereğiyle başlattıkları uygulamaya ilişkin Şube II. Başkanı Serdar Karaduman'ın görüşlerine yer verdi.

13 Şubat 2005: "Otobüs zammına kayıtsız kalmayın" başlığı ile Sabah, Ankaram Platformu'nun "Ankara'da 100 yolcudan sadece 35'i aktarma ve indirimden yararlanabiliyor!" başlıklı basın açıklamasına yer verdi.

14 Şubat 2005: "İçler acısı" başlığı ile Hürriyet, Güvenpark'a yapılması düşünülen projelere ilişkin Serdar Karaduman'ın görüşlerine yer verdi.

15 Şubat 2005: Evrensel Gazetesinde "Güvenpark'ı birlikte yenileyelim" başlığı ile, Hürriyet Gazetesinde de "TMMOB: Güvenpark işgal altında" başlığı ile Şubemizin de içinde yer aldığı TMMOB'a bağlı beş Odanın Şubelerinin ortak basın açıklamasına yer verildi.

15 Şubat 2005: Şubemizin de içinde yer aldığı TMMOB'a bağlı beş odanın Şubelerinin ortak basın açıklamasına yer verdi.

17 Şubat 2005: "Zam, kadını eve kapatıyor" başlığı ile Gazete Ankara, Ankaram Platformu'nun "Ulaşım Zammında Kadınlar Daha Mağdur" başlıklı basın açıklamasına yer verdi.

19 Şubat 2005: "Zamma tepki için son gün" başlığı ile Hürriyet, Ankaram Platformu'nun imza kampanyasına yer verdi.

20 Şubat 2005: "Melih Gökçek'e sokak protestosu" başlığı ile Evrensel, "Ulaşım zammına protesto" başlığı ile Birgün, "EGO Şoförleri de mağdur durumda" başlığı ile Hürriyet, Ankaram Platformu'nun "Ulaşımında Hem Yolcular, Hem EGO Şoförleri Mağdur" başlıklı basın açıklamasına yer verdi.

23 Şubat 2005: "Belediyeye 30 bin imza" başlığı ile Evrensel, "32 bin imza Büyükşehir'de" başlığı ile Hürriyet, Ankaram Platformu'nun "Ulaşım Zammının Geri Alınmasını İstiyoruz" başlıklı basın açıklamasına ve imza teslimine yer verdi.